佛说大爱道比丘尼经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说明

根据《乾隆大藏经》小乘律第 1142 部《佛说大爱道比丘尼经》原藏影印本校正注音。不妥之处欢迎批评指正。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二三年二月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
香赞 ..... - 1 -
净口业真言 ..... - 1 -
净三业真言 ..... - 2 -
安土地真言 ..... - 2 -
普供养真言 ..... - 2 -
开经偈 ..... - 2 -
佛说大爱道比丘尼经卷上 ..... - 3 -
佛说大爱道比丘尼经卷下 ..... - 28 -
结诵仪 ..... - 55 -
补阙真言 ..... - 55 -
补阙圆满真言 ..... - 55 -
普回向真言 ..... - 55 -
拔一切业障根本得生净土陀罗尼 ..... - 56 -
赞佛偈 ..... - 57 -
慈云忏主净土文 ..... - 58 -
回向偈 ..... - 59 -
三皈依 ..... - 59 -

● 起诵仪

诵经警文

1、未诵前，漱口，澡手。当净三业，若三业无亏，则百福俱集。三业者，身、口、意也。端身正坐，如对圣容，则身业净也。口无杂言，断诸嬉笑，则口业净也。意不散乱，屏息万缘，则意业净也。

2、未诵前，已诵后，俱要对圣像前合掌三礼。如无佛像，对经、对空礼拜亦可。

xiāngzàn

香 赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉 香 乍爇．法界 蒙 薰．诸佛海会悉遥闻．随处
jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结 祥 云．诚 意方殷．诸佛现 全 身。

ná móxiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng　xiū lì xiū lì　mó hē xiū lì　xiū xiū lì　sà pó hē
唵．修唎修唎．摩诃修唎．修修唎．萨婆诃．

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù hàn

唵. 娑嚩. 婆嚩秫驮. 娑嚩达摩娑嚩. 婆嚩秫度憾.

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

（三遍）

ná mó sān mǎnduō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē

南無三满哆. 母驮喃. 唵度噜度噜. 地尾. 娑婆诃.

pǔ gòngyǎngzhēnyán

普供养真言

（三遍）

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ fá zǐ là hòng

唵. 誐誐曩. 三婆嚩. 韈日啰斛.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù

无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì

我今见闻得受持 愿解如来真实义

fó shuō dà ài dào bǐ qiū ní jīng juànshàng

佛说大爱道比丘尼经卷上[1]

běiliáng shī yì rénmíng

北凉失译人名[2]

ěr shí fó yóu yú jiā wéi luó wèi shì shì jīng lú yǔ zhū dà bǐ

尔时，佛游于迦维罗卫释氏精卢，与诸大比

qiū zhòng jù shì shí dà ài dào qiú tán mí xíngdào fó suǒ qǐ shǒu

丘众俱。是时，大爱道裘昙弥行到佛所，稽首

zuò lǐ qiānzhù yī miàn chāshǒu bó fó yán wǒ wén nǚ rén jīng jìn

作礼，迁住一面，叉手白佛言："我闻女人精进

kě dé shāmén sì dào yuàn dé shòu fó fǎ lǜ wǒ yǐ jū jiā yǒu xìn

可得沙门四道，愿得受佛法律。我以居家有信

yǒuyào yù chū jiā wéidào

有乐，欲出家为道。"

fó yán qiě zhǐ qiú tán mí wú yào yǐ mǔ rén rù wǒ fǎ lǜ

佛言："且止！裘昙弥，无乐以母人入我法律

zhōng fú wǒ fǎ yī zhě dāng jìn shòumìng qīngjìng jié jǐ jiū chàng

中服我法衣者。当尽寿命，清净洁己，究畅

fànhèng jìng yì zì shǒu wèicéng qǐ xiǎng rú dàodàn[3] rán wú

梵行，静意自守，未曾起想，如道淡然，无

xié niàn yù xīn yǔ kōng jì wéi yú lè

邪念欲，心与空寂为娱乐。"

shí dà ài dào jí fù qiú āi yán rú shì xíngzhě wéi kě fǒu hū

时，大爱道即复求哀言："如是行者为可不乎？

yuàn fó jiànguò dù dé zhì niè huán rú shì zhì sān fó bù kěn tīng zhī

愿佛见过度得至泥洹。"如是至三，佛不肯听之。

biàn fù qiánzuò lǐ rào fó ér qù

便复前作礼，绕佛而去。

qù hòuwèi jiǔ fó yǔ zhū dà bǐ qiū jù cóng shì shì jīng lú xíng

去后未久，佛与诸大比丘俱，从释氏精卢行

---

[1] 麗本：大愛道比丘尼經卷上；永樂北藏本及龍藏本：佛說大愛道比丘尼經卷上

[2] 麗本：附北涼錄；永樂北藏本及龍藏本：北涼失譯人名

[3] 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡

rù jiā wéi luó wèi shí dà ài dàowén fó cóng zhū dì zǐ lái rù guó
入迦维罗卫。时，大爱道闻佛从诸弟子来入国
zhōng xīn dà huān xǐ jí xíng dào fó suǒ chā shǒu qián qǐ shǒu
中，心大欢喜，即行到佛所，叉手前稽首，
lǐ fó zú xià què zuò xū yú qǐ cháng guì chā shǒu qián fù bó fó
礼佛足下却坐。须臾起，长跪叉手，前复白佛
yán wǒ wén nǚ rén jīng jìn kě dé shā mén sì dào yuàn dé shòu fó fǎ
言："我闻女人精进可得沙门四道，愿得受佛法
lǜ shǐ dé wú shàng zhèng zhēn zhī dào wǒ yǐ jū jiā yǒu xìn yǒu yào
律，使得无上正真之道。我以居家有信有乐，
xiǎo zhī wú cháng rú shì yào yù chū jiā wéi dào
晓知无常，如是乐欲出家为道。"

fó yán zhǐ zhǐ qiú tán mí wú yào yǐ mǔ rén rù wǒ fǎ lǜ
佛言："止止！裘昙弥，无乐以母人入我法律
fú wǒ fǎ yī zhě dāng jìn shòu mìng qīng jìng jié jǐ jiū chàng fàn
服我法衣者。当尽寿命，清净洁己，究畅梵
hèng jìng yì zì shǒu wèi céng qǐ xiǎng rú dào dàn[4] rán wú xié
行，静意自守，未曾起想，如道淡然，无邪
niàn yù xīn yǔ kōng jì wéi yú lè
念欲，心与空寂为娱乐。"

shí dà ài dào jí fù qiú āi yán rú shì xíng zhě wéi kě fǒu hū
时，大爱道即复求哀言："如是行者为可不乎？
yuàn fó jiàn guò dù dé zhì niè huán rú shì zhì sān fó fù bù kěn tīng
愿佛见过度得至泥洹。"如是至三，佛复不肯听
zhī qián hòu zuò lǐ rào fó ér qù zì gǎn chóu dú huǐ guò bēi āi
之。前后作礼，绕佛而去。自感愁毒，悔过悲哀，
lèi chū bù néng zì zhǐ zì niàn zuò nǚ rén qíng tài zuì huàn nǎi dāng
泪出不能自止。自念："作女人情态罪患乃当
rú shì jí biàn zuò dà yuàn yuàn yī qiè zhū pú sà jí rén fēi
如是。"即便作大愿："愿一切诸菩萨及人、非
rén mò fù gēng cǐ nǚ rén xiǎng tài yě jīn yào dāng qiú fó jìn xíng
人，莫复更此女人想态也。今要当求佛，尽形
shòu zhōng bú xiè juàn
寿终不懈倦。"

fó shí yǔ dà bǐ qiū liú zhǐ shì guó bì yǔ sān yuè bǔ nà chéng
佛时与大比丘留止是国避雨三月，补纳成

[4] 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡

yī yǐ zhuó yī chí bō chūguó ér qù dà ài dào jí yǔ zhū lǎo mǔ
衣已，著衣持钵出国而去。大爱道即与诸老母

děng jù xíng suí[5] fó fó zhuǎndào nà hé xiàndùn zhǐ hé shàng dà
等，俱行随佛。佛转到那和县顿止河上，大

ài dàobiànqián qǐ shǒuzuò lǐ qiānzhù bó fó yán wǒ wén nǚ rén jīng
爱道便前稽首作礼，迁住白佛言："我闻女人精

jìn kě dé shāmén sì dào yuàn dé shòu fó fǎ lǜ wǒ yǐ jū jiā yǒu
进可得沙门四道，愿得受佛法律。我以居家有

xìn yǒuyào xiǎo zhī wú cháng rú shì yào yù chū jiā wéidào
信有乐，晓知无常，如是乐欲出家为道。"

fó yán zhǐ zhǐ qiú tán mí wú yào lìng mǔ rén rù wǒ fǎ lǜ
佛言："止止！裘昙弥，无乐令母人入我法律

zhōng fú wǒ fǎ yī zhě dāng jìn shòumìng qīngjìng jié jǐ jiū chàng
中服我法衣者。当尽寿命，清净洁己，究畅

fànhèng jìng yì zì shǒu wèicéng qǐ xiǎng rú dàodàn[6] rán wú
梵行，静意自守，未曾起想，如道淡然，无

xié niàn yù xīn yǔ kōng jì wéi yú lè
邪念欲，心与空寂为娱乐。"

shí dà ài dào jí fù qiú āi yán rú shì xíngzhě wéi kě fǒu hū
时，大爱道即复求哀言："如是行者为可不乎？

yuàn fó jiànguò dù dé zhì niè huán rú shì zhì sān fó fù bù kěn tīng
愿佛见过度得至泥洹。"如是至三，佛复不肯听

zhī biàn fù qiánzuò lǐ rào fó ér qù tuì zhù yú wàimén pī bì
之。便复前作礼，绕佛而去，退住于外门，被弊

bài zhī yī duóxiǎn ér lì lèi chū rú yǔ miàn mù yán sè gòu huì liú
败之衣，踱跣而立。泪出如雨，面目颜色垢秽流

lí yī fú wū chénshēn tǐ pí láo xū xī[7] bēi tí bù néng zì shèng
离，衣服污尘身体疲劳，嘘唏悲啼不能自胜。

zì huǐ zī[8] tài è yǒu bā shí sì mí luànzhàng fū shǐ shī dào dé
自悔姿态恶有八十四，迷乱丈夫，使失道德。

fó zhī shēn dì shí rú shì shěn tiān xià nán zǐ wú bù wéi nǚ rén suǒhuò
佛知深谛，实如是审，天下男子无不为女人所惑

zhě shènnánshènnán wǒ jīn yòng shì tài yù gù yàodāng jié jǐ
者。甚难甚难！我今用是态欲故，要当洁己，

---

[5] 麗本：追；永樂北藏本及龍藏本：隨
[6] 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡
[7] 麗本：歔欷；永樂北藏本及龍藏本：噓唏
[8] 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿

bù gǎnquē fèi yě wéi zǐ dāng dù mǔ ěr zhōng bù shī zǐ běnyuàn
不敢阙[9]废也。唯子当度母耳，终不失子本愿
yě
也。

xián zhě ē nán jiàn mǔ dà ài dào rú shì bú lè jí wèn yán
贤者阿难见母大爱道如是不乐，即问言：
qiú tán mí hé yīn zhuó bì yī duóxiǎn miàn mù liú lí shēnshàng
“裘昙弥，何因著弊衣踱跣，面目流离，身上
méngchén pí láo bēi qì nǎi ěr yé
蒙尘，疲劳悲泣[10]乃尔耶？”

dà ài dào dá yán xiánzhě ē nán jīn wǒ yòng mǔ rén gù
大爱道答言：“贤者阿难，今我用母人故，
bù dé shòu fó fǎ lǜ shì gù zì bēi shāng ěr
不得受佛法律，是故自悲伤耳。”

ē nányán zhǐ zhǐ qiú tán mí qiě zì kuān yì mò fù
阿难言：“止止！裘昙弥，且自宽意，莫复
bēi huái hū dài wǒ jīn rù dāngxiàng fó shuō shì shì lìng mǔ dé ān wěn
悲怀乎。待我今入当向佛说是事，令母得安隐，
shǐ mǔ huān xǐ
使母欢喜。”

dà ài dàobàoyán ē nán wéixiánzhědāngjiànguò dù shǐ dé
大爱道报言：“阿难，唯贤者当见过度使得
chéng lì
成立。”

xiánzhě ē nán jí rù chāshǒuchángguì qǐ shǒu fó zú xià
贤者阿难即入，叉手长跪，稽首佛足下，
sān zì guī mìng qián bó fó yán wǒ cóng fó wén mǔ rén jīng jìn kě dé
三自归命，前白佛言：“我从佛闻母人精进可得
shāmén sì dào jīn dà ài dào yǐ zhì xīn yù shòu fó fǎ lǜ qí yǐ
沙门四道。今大爱道以至心欲受佛法律，其以
jū jiā yǒu xìn yǒuyào xiǎo zhī wú cháng zì shěn yù tài shēn zhī yǐ
居家有信有乐，晓知无常，自审欲态，深知已
dì jīn yù chū jiā wéidào yuàn fó xǔ zhī
谛。今欲出家为道，愿佛许之。”

fó yán zhǐ zhǐ ē nán wú yào shǐ mǔ rén rù wǒ fǎ lǜ wéi
佛言：“止止！阿难，无乐使母人入我法律为

[9] 麗本：厥；永樂北藏本及龍藏本：闕
[10] 麗本：涕；永樂北藏本及龍藏本：泣

shāmén yě suǒ yǐ zhě hé bì wēiqīnggāo zhī shì gù pì rú ē
沙门也。所以者何？必危清高之士故。譬如，阿
nán zú xìng zhī jiā shēng zǐ duō nǚ shǎonánzhě dāng zhī qí jiā yù
难，族姓之家生子，多女少男者，当知其家欲
wēi yǐ wéi yǐ ruòshuāi bù dé dà qiángshèng yě jīn shǐ mǔ rén rù
微矣。为已弱衰，不得大强盛也。今使母人入
wǒ fǎ lǜ zhě bì lìng fó fǎ dì qīngjìng fànhèng bù dé jiǔ zhù yě fù
我法律者，必令佛法地清净梵行不得久住也。复
pì rú dàotián hé jià qiě shú ér yǒu è lù zāi qì zé lìngshàn gǔ
譬如稻田禾稼且熟，而有恶露灾气，则令善谷
shāngbài lìng shǐ mǔ rén rù wǒ fǎ lǜ zhě bì lìng fó fǎ dì qīngjìng
伤败。令使母人入我法律者，必令佛法地清净
fànhèng dà dào bù dé jiǔ xīngshèng hé yǐ gù ē nán fù pì rú
梵行大道不得久兴盛。何以故？阿难，复譬如
hǎoliángtián chí jí lí zhǒngsàn qí zhōng bì bàiliángtián jīn shǐ
好良田，持蒺梨[11]种散其中，必败良田。今使
mǔ rén rù wǒ fǎ pì rú shì mǔ rén rù wǒ fǎ lǜ zhōngzhě wú yǒu
母人入我法，譬如是。母人入我法律中者，无有
chéng wǒ fǎ shí dàn yǐ wǒ fǎ yù huài bài qīngjìng fànhèng shǐ duò yù
成我法时，但猗我法欲坏败清净梵行使堕欲
zhōng lì zuì zhī gēn ěr
中，立罪之根耳！”

ē nán fù yán jīn dà ài dàoduōyǒushàn yì yú fó fó chū
阿难复言：“今大爱道多有善意于佛，佛初
shēng shí nǎi zì yù yǎng zhì yú zhǎng dà jiē cóng dà ài dàoshàn lè zhī
生时乃自育养至于长大，皆从大爱道善乐之
dé yě
德也。”

fó yán ē nán yǒu shì dà ài dào xìn duōyǒushàn yì
佛言：“阿难，有是。大爱道信多有善意，
yú wǒ yǒu dà ēn wǒshēng qī rì ér mǔwáng dà ài dào yù yǎng wǒ
于我有大恩。我生七日而母亡，大爱道育养我
zhì yú zhǎng dà jīn wǒ tiānshàngtiān xià zuì zūn zì zhì zuò fó hào
至于长大。今我天上天下最尊，自致作佛，号
míng rú lái wú shàngzhèngzhēnjué yì niànduōyǒu ēn dé yú wǒ wǒ
名如来无上正真觉，亦念多有恩德于我，我

[11] 麗本：棗；永樂北藏本及龍藏本：梨

niàn dà ài dào qí ēn dà zhòng dà ài dàodànyóu shì ēn gù dé lái
念大爱道其恩大 重 。大爱道但由是恩故，得来

zì guī fó zì guī fǎ zì guī bǐ qiū sēng yòu xìn fó xìn fǎ
自归佛、自归法、自归比丘僧。又信佛，信法，

xìn bǐ qiū sēng bú fù yí kǔ bú fù yí xí bú fù yí jìn bú
信比丘僧，不复疑苦，不复疑习，不复疑尽，不

fù yí dì nǎi chéng qí dào chéng qí xìn chéng qí jìn jiè chéng
复疑谛，乃 成 其道，成 其信，成 其禁戒，成

qí míngwén chéng qí bù shī chéng qí zhì huì yì néng zì jìn zhì
其名 闻，成 其布施，成 其智慧，亦 能 自禁制，

bù shāshēng bú dào qiè yú tā rén bù yín yì yú nǚ yù bú wàng
不杀 生 ，不盗窃于他人，不淫姝于女欲，不 妄

yǔ zhèngrén zuì bù yǐn jiǔ mí luàn rú shì ē nán zhèng shǐ rén
语 证 人罪，不饮酒迷乱。如是，阿难， 正 使人

zhōngshēnxiāng jǐ shī yǔ yī bèi yǐn shí chuáng wò jù bìngshòu yīn
终 身 相 给施与衣被、饮食、 床 卧具、病瘦因

yuán yī yào bù jí cǐ ēn dé yě yì bǎi qiān fēn yě
缘 医药， 不及此恩德也，亿百千分也。”

fó gào ē nán jiǎ shǐ mǔ rén yù zuò shā mén zhě yǒu bā jìng
佛告阿难：“假使母人欲作沙门者，有八敬

zhī fǎ bù dé yú yuè dāng jìn xíngshòuxué ér chí zhī zì jì xìn jiě
之法不得踰越，当 尽形 寿 学而持之，自纪信解，

zhuān xīn xíng zhī pì rú fángshuǐ shàn zhì dī táng wù lìng lòu yì
专 心行之。譬如防水，善 治堤 塘，勿令漏溢[12]。

qí yǐ néng rú shì zhě kě dé rù wǒ fǎ lǜ jiè zhōng yě
其已 能 如是者， 可得入我法律戒 中 也。

hé wèi wéi bā jìng
“何谓为八敬？

yī zhě bǐ qiū chí dà jiè mǔ rén bǐ qiū ní dāngcóngshòu
“一者，比丘持大戒，母人比丘尼 当 从 受

zhèng fǎ bù dé xì gù qīngmàn zhī tiáo qī hāi xiào shuō bù jí
正 法。不得戏故轻 慢之，调欺咍[13]笑， 说不急

zhī shì yòng zì huān lè yě
之事， 用 自 欢 乐也。

èr zhě bǐ qiū chí dà jiè bànyuè yǐ shàng bǐ qiū ní dāng
“二者、比丘持大戒，半月以 上 比丘尼 当

[12] 麗本：洪；永樂北藏本及龍藏本：溢
[13] 麗本：咳；永樂北藏本及龍藏本：咍

lǐ shì zhī bù dé gù yán xīn shā mén láo jīng jìn hū jīn rì hán rè
礼事之。不得故言：新沙门劳精进乎？今日寒热

nǎi ěr yé shè yǒu shì yǔ zhě biàn wéi luàn xīn xué bǐ qiū yì cháng
乃尔耶？设有是语者，便为乱新学比丘意。常

zì gōng jìng jǐn chì zì xiū quàn yào xīn xué yuǎn lí fáng yù dàn
自恭敬，谨勅自修，劝乐新学，远离防欲，淡

rán zì shǒu
[14]然自守。

sān zhě bǐ qiū bǐ qiū ní bù dé xiāng yǔ bìng jū tóng zhǐ
“三者、比丘、比丘尼不得相与并居同止。

shè xiāng yǔ bìng jū tóng zhǐ zhě wéi bù qīng jìng wéi yù suǒ chán bù
设相与并居同止者，为不清净，为欲所缠，不

miǎn sǐ gēn jiān dāng zì zhì bì duàn yù qíng dàn rán zì shǒu
免死[15]根。坚当自制，闭[16]断欲情，淡[17]然自守。

sì zhě sān yuè zhǐ yī chù zì xiāng jiǎn jiào suǒ wén suǒ jiàn
“四者、三月止一处自相捡校[18]，所闻所见

dāng zì xǐng chá ruò xié yǔ shòu ér bú bào wén ruò bù wén jiàn ruò
当自省察。若邪语受而不报，闻若不闻、见若

bú jiàn yì wú wǎng fǎn zhī yuán dàn ér zì shǒu
不见，亦无往返[19]之缘。淡[20]而自守。

wǔ zhě bǐ qiū ní bù dé sòng wèn zì liǎo shè bǐ qiū yǐ suǒ
“五者、比丘尼不得讼问自了。设比丘以所

wén suǒ jiàn ruò bǐ qiū yǒu suǒ wén jiàn sòng wèn bǐ qiū ní bǐ qiū ní
闻所见，若比丘有所闻见讼问比丘尼，比丘尼

jí dāng zì xǐng guò è bù dé gāo shēng dà yǔ zì xiàn qí yù tài yě
即当自省过恶，不得高声大语自现其欲态也。

dāng zì jiǎn jiào dàn ér zì shǒu
当自捡校[21]，淡[22]而自守。

liù zhě bǐ qiū ní yǒu shù jī yú dào fǎ zhě dé wèn bǐ qiū
“六者、比丘尼有庶几于道法者，得问比丘

---

14 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡
15 麗本：罪；永樂北藏本及龍藏本：死
16 麗本：明；永樂北藏本及龍藏本：閉
17 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡
18 麗本：挍；永樂北藏本及龍藏本：校
19 麗本：反；永樂北藏本及龍藏本：返
20 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡
21 麗本：挍；永樂北藏本及龍藏本：校
22 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡

sēngjīng lǜ zhī shì dàn dé shuō bō rě bō luó mì bù dé gòngshuō shì
僧经律之事，但得说般若波罗蜜，不得共说世

jiān bù jí zhī shì yě shèshuō bù jí zhī shì zhě zhī shì rén fēi wèidào
间不急之事也。设说不急之事者，知是人非为道

yě shì wéi shì jiānfàng yì zhī rén ěr shēn zì xǐngchá dàn ér zì
也，是为世间放逸之人耳。深自省察，淡[23]而自

shǒu
守。

qī zhě bǐ qiū ní zì wèi dé dào ruò fàn fǎ lǜ zhī jiè
“七者、比丘尼自未得道，若犯法律之戒，

dāngbànyuè yì zhòngsēngzhōng zì shǒuguòchàn huǐ yǐ qì jiāomàn zhī
当半月诣众僧中，自首过忏悔，以弃憍慢之

tài jīn fù rú shì zì chǐ cán kuì shēn zì xǐngchá dàn ér zì
态。今复如是，自耻惭愧，深自省察，淡[24]而自

shǒu
守。

bā zhě bǐ qiū ní suī bǎi suì chí dà jiè dāngchǔ xīn shòu
“八者、比丘尼虽百岁持大戒，当处新受

dà jiè bǐ qiū xià zuò dāng yǐ qiānjìng wéi zuò lǐ
大戒比丘下坐，当以谦敬为作礼。

shì wéi bā jìng zhī fǎ wǒ jiào nǚ rén dāng zì shù xiū bù
“是为八敬之法。我教女人，当自束修，不

dé yú yuè dāng yǐ jìn shòuxué ér xíng zhī jiǎ lìng dà ài dàoshěnnéng
得踰越，当以尽寿学而行之。假令大爱道审能

chí cǐ bā jìng fǎ zhě tīngwéishāmén
持此八敬法者，听为沙门。”

xiánzhě ē nánshòu fó yǔ yǐ yǐ shú dì sī wéishēn ér qiěyào
贤者阿难受佛语已，以熟谛思惟深而且要，

biàn qǐ zuò lǐ ér chū bào dà ài dàoyán qiú tán mí wù kě fù
便起作礼而出，报大爱道言：“裘昙弥，勿可复

chóuyōu yě yǐ dé shě jiā zhī xìn qù jiā jiù dào yì shèn ān wěn yǐ
愁忧也。已得舍家之信，去家就道亦甚安隐矣。

fó shuō nǚ rén zuò shāmén zhě yǒu bā jìng zhī fǎ bù dé yú yuè
佛说：‘女人作沙门者，有八敬之法不得踰越，

dàndāngzhōngshēn qín yì xué ér xíng zhī ěr chí yì dāng rú fángshuǐ
但当终身勤意学而行之耳。持意当如防水，

[23] 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡
[24] 麗本：憺；永樂北藏本及龍藏本：淡

shàn zhì dī táng wù lìng lòu yì
善治堤塘，勿令漏泆。’”

ěr shí ē nánbiàn yī yī wèi mǔ shuō fó jiào chì bā jìng zhī shì
尔时，阿难便一一为母说佛教勅八敬之事，

yán néng rú shì zhě kě dé rù fó fǎ lǜ
言：“能如是者，可得入佛法律。”

yú shì dà ài dàowén shì yǔ jí dà huān xǐ ér yán wěinuò
于是大爱道闻是语即大欢喜而言：“唯诺。

ē nán tīng wǒ yī yán pì rú sì xìng jiā nǚ mù yù tú xiāng yī pī
阿难，听我一言。譬如四姓家女沐浴涂香、衣被

zhuāngyán zhī shì ér rén fù yù lì zhī rú shì nìngdāng yì ān wěn
庄严之事，而人复欲利之，如是宁当益安隐

fǒu
不？”

duì yuē wú bù ān wěn yě
对曰：“无不安隐也。”

fù yǐ hǎohuā xiāng zhēnbǎo jié wéi bù yáo chí yǔ
“复以好华、香、珍宝，结为步瑶，持与

nǚ rén qǐ bú ài yào tóu shǒushòu hū jīn fó suǒ jiào chì bā jìng fǎ
女人，岂不爱乐头首受乎？今佛所教勅八敬法

zhě wǒ yì guān xīn yuàn yǐ tóu dǐngshòu ér xíng zhī suì yàosuǒ yè
者，我亦观心，愿以头顶受而行之。遂乐所业，

wàn bù wéihèn zì yuē rú shì wú bú yuè yù
万不惟恨。自约如是，无不悦豫。”

ěr shí fó biànshòu dà ài dào shí jiè wéishā mí ní shā
尔时，佛便授大爱道十戒，为沙弥尼。“沙

mí ní fèng jiè zhě duàn zhī gēn yě bù dé shāshēng qín shòuchóng é
弥尼奉戒者，断之根也。不得杀生禽兽虫蛾、

zhuóshù shēngzhé cǎohuā zhōng wú hài xīn bù dé dào bù dé tōu
斫树、生折草华，终无害心。不得盗，不得偷，

bù dé tān rén cái wù huò yú sè yù ruǎn xì yǔ yán lìng rén mí luàn tān
不得贪人财物或娱色欲、软细语言令人迷乱。贪

dé bù shī yǐ wéi jiā yè cǐ lì duòtān dào zhī zhōng bǐ qiū ní dāng
得布施以为家业，此利堕贪盗之中。比丘尼当

shèn mò yù yě
慎莫豫也。”

ěr shí dà ài dàobiànshòu shí jiè wéishā mí ní
尔时，大爱道便受十戒为沙弥尼。

hé zhě wéi shí jiè wéixiánzhědào dāng yǐ cí xīn bù
“何者[25]为十戒？为贤者道。当以慈心，不
qǐ dú yì jìn xíngshòu bù dé cánshāqúnshēng shāng hài rén wù cháng
起毒意，尽形寿不得残杀群生、伤害人物。常
niànsuǒshēng dāng cí niàn zhī jīng jìn xíngdào yù dù fù mǔ jí yī
念所生，当慈念之。精进行道，欲度父母及一
qiè rén shèn wú wēnsòng qiú zhí hài bǐ yuān fēi rú dòng qí
切人，慎无温讼，求直害彼。蜎飞、蠕动、跂
xíng zhī lèi yī bù dé shāng hài héng yù jì shēng cí xīn yú dào
[26]行之类，一不得伤害。恒欲济生，慈心于道，
jí jiàn shāzhě wèi qí duò lèi wénshēng bù shí chángdāng bēi āi zhī
及见杀者为其堕泪，闻声不食，常当悲哀之。
zì shì yín yù zhī gēn nǎi zhì shì zāi hū zuò shì dé shì bù yǔ tā
自誓淫[27]欲之根，乃致是哉乎！作是得是，不与他
rén yǒufàn sī jiè fēi shā mí ní yě
人。有犯斯戒，非沙弥尼也。

èr zhě jìn xíngshòu bù dé tōudào bù dé tān cái mǎijiàn
“二者、尽形寿不得偷盗，不得贪财、买贱
mài guì guī hé zhūliǎng yī bù dé qī rén xīn cún yú dào jìng zhì
卖贵。圭合铢两，一不得欺人。心存于道，静志
zì shǒu kǒu bú jiào rén mǎi shǐ nú bì jiè qiàntóng kè huòrén huì shī
自守。口不教人买使奴婢，借倩僮客。或人惠施
cái bǎo jí nán zǐ yī pī yī bù dé qǔ ruòshòuzhě wéi bù qīngjìng
财宝及男子衣被，一不得取。若受者，为不清净，
shì wéi bó luàn bù dé fú shì yì zhēnbǎo zhī yī bù dé zhuózhūhuán
是为勃乱。不得服饰衣珍宝之衣，不得著珠环
yīng luò bù dé zuògāochuángwéizhàng zhī zhōng ruòyǒu cǐ xiǎng wéi
瓔珞，不得坐高床帏帐之中。若有此想，为
bù qīngjìng yī qǔ gài xíng mòyòngwén cǎi fàn qǔ chōngkǒu lì
不清净。衣取盖形，莫用文采。饭取充口，立
qí sì dà mòzhuówèi jī huì è bǎo rén yǔ mòshòu è cóng
其四大，莫著味。积秽恶宝，人与莫受，恶从
hé dé qián yé ruò shèshòuzhě wéi bù qīngjìng wèi rén shuōjīngqián
何得前耶？若设受者，为不清净。为人说经前，

[25] 麗本：等；永樂北藏本及龍藏本：者
[26] 麗本：蛾；永樂北藏本及龍藏本：跂
[27] 麗本：婬；永樂北藏本及龍藏本：嫉；校勘：婬

tàn zuì è dì yù zhī huàn xián zhě dàng zhī tiānshàng zhī fú bú kě
叹罪恶地狱之患。贤者当知，天上之福不可
chēngliàng wéi shuō shì jiān shēng sǐ zhī shì yě ruò shè bù shī zhě
称量，违说世间生死之事也。若设布施者，
nìng jiù zhǎn shǒu bù qǔ fēi cái yě jì rán zì shǒu jiān lí sè yù
宁就斩手不取非财也。寂然自守，坚离色欲。
yǒu fàn sī jiè fēi shā mí ní yě
有犯斯戒，非沙弥尼也。

sān zhě shā mí ní jìn xíngshòu bù dé yín bù dé xù fū xù
“三者、沙弥尼尽形寿不得淫。不得畜夫婿，
bù dé sī fū xù bù dé niàn fū xù fáng[28] yuǎnnán zǐ jìn bì qíng
不得思夫婿，不得念夫婿。防[28]远男子，禁闭情
tài xīn wú cún yín kǒu wú yántiáo huāxiāng zhī fèn wú yǐ jìn shēn
态。心无存淫，口无言调，华香脂粉无以近身。
chángniàn yù tài gòuzhuó bú jìng zì niàn tài[29] è wàn shì bǎi duān nìng
常念欲态垢浊不净，自念态[29]恶万事百端。宁
pò gǔ suì xīn fén shāoshēn tǐ sǐ sǐ wú yín fēi yín yì ér shēng
破骨碎心，焚烧身体，死死无淫。非淫佚而生，
bù rú shǒuzhēn jié ér sǐ yín yì zhī tài pì rú xū mí shān nì zài
不如守贞洁而死。淫佚之态，譬如须弥山溺在
hǎi zhōng wú yǒu chū qī yín yì zhī yù mò zài ní lí zhōng shèn
海中，无有出期。淫佚之欲，没在泥犁中，甚
yú xū mí shān yǒu fàn sī jiè fēi shā mí ní yě
于须弥山。有犯斯戒，非沙弥尼也。

sì zhě shā mí ní jìn xíngshòu zhì chéngyǒu xìn xīn zhí wéi
“四者、沙弥尼尽形寿至诚有信。心直为
běn kǒu wú èr yán bù dé liǎngshé shuōdàojiān fēi bù dé è
本，口无二言。不得两舌，说道奸非。不得恶
mà lì zhòngshāng tā rén wàngyán qǐ yǔ qián yù hòu huǐ zhèng rù rén
骂詈中伤他人、妄言绮语前誉后毁证入人
zuì bù dé fěi bàng yú tā rén shì bú shì hǎo bù hǎo xú yǔ
罪。不得诽谤于他人，是不是，好不好。徐语，
wéizhèng nǎi xuān bú zhèng wú xuān yě ruò rén shuō fǎ yī xīn tīng
惟正乃宣，不正无宣也。若人说法，一心听

[28] 麗本：房；永樂北藏本及龍藏本：防
[29] 麗本：婬；永樂北藏本及龍藏本：態

zhī sī niànyào yì yì yǐ wéiqìng fú shì chù shì fǔ zài kǒu
之，思念要义，意以为庆。夫[30]士处世，斧在口

zhōng suǒ yǐ shāshēn jiē yóu è yán zì xīn kuài yǔ nǎi zhì huòhuàn
中，所以杀身皆由恶言，恣心快语乃致祸患。

jiǎn shēn kǒu yì shī dāng hé yuán zhì zhě suǒ dá zì shǒu
检[31]身、口、意，失[32]当何缘？智者所达，自守

jié yī xīn yǒu fàn sī jiè fēi shā mí ní yě
节一心。有犯斯戒，非沙弥尼也。

wǔ zhě shā mí ní jìn xíngshòu bù dé yǐn jiǔ bù dé cháng
“五者、沙弥尼尽形寿不得饮酒，不得尝

jiǔ bù dé xiù jiǔ bù dé zhōu jiǔ yǐ jiǔ yǐn rén bù dé yányǒu
酒，不得嗅酒，不得粥酒，以酒饮人。不得言有

sī yào jiǔ bù dé zhì jiǔ jiā bù dé yǔ jiǔ kè gòng yǔ yán fú
斯[33]药酒，不得至酒家，不得与酒客共语言。夫

jiǔ wéi dú yào jiǔ wéi dú shuǐ jiǔ wéi dú qì zhòng shī zhī yuán
酒为毒药，酒为毒水，酒为毒气，众失之原，

zhòng è zhī běn cánxián huǐ shèng bàiluàndào dé qīng huǐ zhì zāi
众恶之本，残贤毁圣，败乱道德，轻毁致灾，

lì huògēnběn sì dà kū xiǔ qù fú jiù huò mǐ bù gēng zhī nìng
立祸根本。四大枯朽，去福就祸，靡不更之。宁

yǐn yáng tóng bù yǐn jiǔ wèi suǒ yǐ zhě hé jiǔ lìng rén shī zhì
饮烊[34]铜，不饮酒味。所以者何？酒令人失志，

mí luàndiānkuáng lìng rén bù jué rù ní lí zhōng shì gù fáng jiǔ ěr
迷乱颠狂，令人不觉入泥犁中，是故防酒耳。

yǒu fàn sī jiè fēi shā mí ní yě
有犯斯戒，非沙弥尼也。

liù zhě shā mí ní jìn xíngshòu bù dé chéngchē mǎ yú kuài
“六者、沙弥尼尽形寿不得乘车马舆、快

xīn zì yì kě kǒu mà lì zhòu zǔ zì kě bù dé xì gù wǔ suì nán ér
心恣意可口骂詈咒咀自可。不得戏故五岁男儿，

bù dé yǐn chēng xióngchùshēng bù dé zhuāchuíxióngchùshēng bù dé
不得引撑[35]雄畜生，不得挝捶雄畜生，不得

---

[30] 麗本：大；永樂北藏本及龍藏本：夫
[31] 麗本：撿；永樂北藏本：檢；龍藏本：檢
[32] 麗本：災；永樂北藏本及龍藏本：失
[33] 麗本：欺；永樂北藏本及龍藏本：斯
[34] 麗本：煬；永樂北藏本及龍藏本：烊
[35] 麗本：掌觸；永樂北藏本及龍藏本：撐

mō suǒ xióng chù shēng yīn jìng zhì zì shǒu sī niàn jīng dào cháng yǐ
摸搡雄畜生阴。静志自守，思念经道，常以
kōng jì wéi yú lè yī qiè qún shēng wú gān[36] kuài sǐ zhě yù mǎi qí ròu
空寂为娱乐。一切群生无干[36]快死者，欲买其肉，
wǔ ròu bù[37] shí cháng zì cán kuì è lù bú jìng chàn huǐ cí xīn wú
五肉不[37]食。常自惭愧恶露不净，忏悔慈心无
suǒ shāng hài yǒu fàn sī jiè fēi shā mí ní yě
所伤害。有犯斯戒，非沙弥尼也。

qī zhě shā mí ní jìn xíng shòu bù dé cǎi[38] huà bù dé jīn
“七者、沙弥尼尽形寿不得彩[38]画，不得金
lǚ xiù bú zuò zhī chéng yī yǔ tā rén bù dé zuò gāo chuáng shàng dǐ
缕绣，不作织成衣与他人。不得坐高床上抵
tuī[39] ér zuò bù dé zhào jìng zì xiàn qí xíng xiàng hǎo bù hǎo bù dé shī
推[39]而坐，不得照镜自现其形相好不好，不得施
chuáng chān yī bù dé jù[40] chuáng ér yín bù dé dà xiào ér yǔ
床襜衣，不得踞[40]床而吟，不得大笑而语。
bù dé gāo shēng dà yǔ yǔ shí cháng[41] ruǎn shēng bù dé tán qín shǒu
不得高声大语，语时常[41]软声。不得弹琴手
zhí yuè qì bù dé gē wǔ zì yáo shēn tǐ bù dé gù shì ér xíng bù
执乐器，不得歌舞自摇身体。不得顾视而行，不
dé xié shì ér xíng bù dé shì mǎi bǎi xìng zhēng yù lì hài shǐ rén fěi
得邪视而行。不得市买百姓，诤欲利害，使人诽
bàng yǒu fàn sī jiè fēi shā mí ní yě
谤。有犯斯戒，非沙弥尼也。

bā zhě shā mí ní jìn xíng shòu bù dé xué xí wū shī bù dé
“八者、沙弥尼尽形寿不得学习巫师，不得
zuò yī gǔ yǐn rén bù dé shuō dào rì hǎo rì bù hǎo zhān shì jí xiōng
作医蛊饮人，不得说道日好日不好、占视吉凶、
yǎng guān lì[42] shù tuī bù yíng xū rì yuè bó shí xīng xiù biàn yǔn
仰观历[42]数、推布盈虚、日月薄蚀、星宿变殒、
shān bēng dì dòng fēng yǔ shuǐ hàn zhān suì hán rè yǒu duō jí bìng
山崩地动、风雨水旱、占岁寒热，有多疾病

---

[36] 麗本：無；永樂北藏本及龍藏本：無乾
[37] 麗本：不得；永樂北藏本及龍藏本：不
[38] 麗本：采；永樂北藏本及龍藏本：彩
[39] 麗本：低帷；永樂北藏本及龍藏本：抵推
[40] 麗本：倨；永樂北藏本及龍藏本：踞
[41] 麗本：當；永樂北藏本及龍藏本：常
[42] 麗本：歷；永樂北藏本及龍藏本：曆

yī bù dé zhī bù dé lùn shuōguó jiā zhèng shì mǒuguóqiángmǒuguó
[43]一不得知。不得论说国家政事，某国强某国
ruò mǒuguó rén jiàn mǒuguó rén liè kě chū jūn xíng shī gōng fá shèng fù
弱，某国人健某国人劣，可出军行师攻伐胜负，
kě dé cái lì yǐ wéi jiā yè bù dé dàoshuōmǒu jiā fù lè mǒu jiā pín
可得财利以为家业。不得道说某家富乐某家贫
kǔ bù dé xiàng rén mǒuxiàng fù mǒuxiàng pín bù dé zhuó fá shēng
苦，不得相人某相富某相贫，不得斫[44]伐生
shù zì zhì wū shè bù dé zì shǒuzhéshēnghuā yǐ sàn fó shàng ruò
树自治屋舍[45]，不得自手折生华以散佛上。若
rén chí huā lái shàng fó yīngshòu dāngwèi sān fǎn zhòuyuàn dāngmǐn
人持华来上佛应受，当为三反咒愿。当愍
shāng yú rén cǐ huāhuàhuā ěr bù dé jiǔ lì yī qiè rén yì fù
伤于人，此华化华耳，不得久立；一切人亦复
rú huà jiē cóng nǚ rénshēngxíng ér bù jiǔ lì zuò zhī kǔ tòng shēng
如化，皆从女人生形而不久立，坐之苦痛，生
lǎo bìng sǐ gēngxiāng kū diào yōunǎo yì luàn shànshén rì yuǎn xié
老病死更相哭吊，忧恼意乱，善神日远，邪
guǐ fù rào shēndāng fù sǐ shì yǐ rú huà ér bù jiǔ lì yǒu fàn
鬼复绕[46]，身当复死，是以如化而不久立。有犯
sī zhě fēi shā mí ní yě
斯者，非沙弥尼也。

jiǔ zhě shā mí ní jìn xíngshòunán nǚ gè bié bù dé tóng sì
“九者、沙弥尼尽形寿男女各别不得同寺[47]
ér zhǐ xíng jì bù yǔ nán zǐ jì xiāngxún bù dé yǔ nán zǐ tóngzhōu
而止，行迹不与男子迹相寻。不得与男子同舟
chē ér zài bù dé yǔ nán zǐ yī tóng sè bù dé yǔ nán zǐ tóng xí ér
车而载，不得与男子衣同色，不得与男子同席而
zuò bù dé yǔ nán zǐ tóng qì ér shí bù dé yǔ nán zǐ rǎn zuò cǎi
坐，不得与男子同器而食，不得与男子染作彩[48]
sè bù dé yǔ nán zǐ cái gē zuò yī bù dé yǔ nán zǐ huànzhuó yī
色，不得与男子裁割作衣，不得与男子浣濯衣

---

[43] 麗本：病疾；永樂北藏本及龍藏本：疾病
[44] 麗本：行；永樂北藏本及龍藏本：斫
[45] 麗本：室；永樂北藏本及龍藏本：舍
[46] 麗本：嬈；永樂北藏本及龍藏本：绕
[47] 麗本：室；永樂北藏本及龍藏本：寺
[48] 麗本：采；永樂北藏本及龍藏本：彩

fú bù dé cóngnán zǐ yǒu suǒ qiú qǐ ruò nán zǐ jìn gònghǎo wù
服，不得从男子有所求乞。若男子进贡好物，

dāngzhòngchá shì zhī dāngyuǎnxián bì yí shènsuǒ è míng bù
当重察视[49]之，当远嫌避疑，慎所恶[50]名。不

dé shū shūwǎng lái jiǎ jiè qiànrén shǐ ruò yǒu bù shī yì bù yí
得书疏往来，假借倩人使。若有布施，亦不宜

shòu ruò yù xíngzhě bì xū nián qí shènmò dú xíng xíng bì yǒu
受。若欲行者，必须年耆，慎莫独行。行必有

suǒ shì shì shèjiàn sè wéi bù qīngjìng bù dé biéxíng dú zhǐ yī shì
所视，视设见色，为不清净。不得别行独止一室

ér sù yě yǒufàn sī jiè fēi shā mí ní yě
而宿也。有犯斯戒，非沙弥尼也。

shí zhě shā mí ní jìn xíngshòushēn bú fàn è kǒu bú fàn è
“十者、沙弥尼尽形寿身不犯恶，口不犯恶，

xīn bú fàn è yánxíngxiāngyìng fēi xián bù yǒu fēi shèng bù zōng
心不犯恶，言行相应。非贤不友，非圣不宗。

hé yǐ gù fēi xián bù yǒu yě fú xiánzhě xīn wú qǐ miè gù hé yǐ
何以故非贤不友也？夫贤者，心无起灭故。何以

gù fēi shèng bù zōng yě fú shèng wú fù zhuó zhī sè mièduànzhǒng
故非圣不宗也？夫圣，无缚著之色，灭断种

xìng tāngòu yǐ jìn gù bù zōng bú xiào zhī zǐ tú ér zéi kòu
姓，贪垢已尽故。不宗不孝之子、屠儿、贼寇、

shì jiǔ zhī tú zhì qǐ[51] xié míng lǚ xíngxiōngwēi shènmò jiāoyóuwǎng
嗜酒之徒。志起邪冥，履行凶危，慎莫交游往

lái wǎng lái zhě yǔ zhī zǐ zhuó huǐ sǔndàoxíng jiāndāng zì chí
来。往来者，与之滓浊，毁损道行。坚当自持，

wú dà xiào xì tiáo bù dé bēnzǒuzhuózhǎngzhěqián bù dé yǎngtóu ér
无大笑戏调。不得奔走著长者前，不得仰头而

xíng bù dé shuò yǔ guówángxiāngjiàn ruò dào jiē lǐ yǒu jì yuè bù
行，不得数与国王相见。若道街里有伎乐，不

dé pānyuánqiáng shì zhī bù dé yǐ bì ér shì bù dé jiāojiǎo ér zuò
得攀垣墙视之，不得倚壁而视。不得交脚而坐，

bù dé zhǎnjiǎo ér zuò bù dé fú zuòshàng ér yǔ chángdāng zì xiū
不得展脚而坐，不得伏坐上而语。常当自羞

[49] 麗本：觀；永樂北藏本及龍藏本：視
[50] 麗本：思；永樂北藏本及龍藏本：惡
[51] 麗本：趣；永樂北藏本及龍藏本：起

chǐ nǚ rén è lù yǒu fàn sī jiè fēi shā mí ní yě
耻女人恶露。有犯斯戒，非沙弥尼也。”

ěr shí bǐ qiū ní qiú tán mí shòu fó shí jiè yī yī bù shī
尔时，比丘尼裘昙弥受佛十戒，一一不失。

rú shí jiè xíng zhī wú yǒu lòu quē cháng zài fó zuǒyòu suì ěr sān
如十戒行之，无有漏缺。常在佛左右，遂尔三

nián cōngmíng zhì huì bó lǎn zhòngjīng huān xǐ bú luàn zhì rú
年。聪明智慧，博览众经，欢喜不乱，志如

dà shān xīn duān yì zhèng píng zhí wú xié héng zì mǐnshāng jí yī
大山，心端意正，平直无邪，恒自愍伤及一

qiè rén yuān fēi rú dòng qí xíng zhī lèi mò bù bēi tàn quànhuà
切人，蜎飞、蠕动、蛾行之类莫不悲叹，劝化

shàn fǎ zhōng lí nǎohuàn sānnián zhī zhōng wèicháng jù qiān[52]
善法，终离恼患。三年之中，未常拒愆[52]。

fù huán yì fó qǐ shǒuchénqíng kòu tóu huǐ guò mǐ suǒ bù yán
复还诣佛，稽首陈情，叩头悔过，靡所不言。

fó yǒu cí huì gào sù zuì huàn yǐ jiànchéng lì yǐ tuō è qiān wàn
“佛有慈慧告诉罪患，以见成立以脱恶愆，万

bù wéihèn yuàn qǐ yī yán shí jiè biàn zhǐ fù yǒucán yú shí jiè
不惟恨，愿启一言：十戒便止，复有残余，十戒

wēishǎo bù zú shè xīn yuàngào yì jiè lìng xīn suān qín dāngxué
微少，不足设心。愿告异戒，令心酸勤。当学

wèn wú yǒu xiè màn dāng rú fǎ lǜ xíng pú sà yān
问，无有懈慢。当如法律，行菩萨焉。”

fó gào bǐ qiū ní qiú tán mí rǔ xíng shí jiè rú fǎ zhě yǒu dà
佛告比丘尼裘昙弥：“汝行十戒如法者，有大

jiè míng jù zú zhēn dì xíng zhī jí dé zuò fó fán yǒu wǔ bǎi yào shì
戒名具足，真谛行之，疾得作佛。凡有五百要事。

ruò qiě fù xíng shí shì kě dé dàochǎng ruò bù néngxíngzhě bù dé zhì
若且复行十事可得道场，若不能行者不得至，

zhōng bù néng dé shì dà jù zú jiè yě
终不能得是大具足戒也。”

ěr shí qiú tán mí jiàn fó shuō shì yǔ dà huān xǐ qián yǐ
尔时，裘昙弥见佛说是语，大欢喜，前以

tóu miànzhuó dì qǐ shǒu lǐ fó zú xià quècháng guì chāshǒu bó fó
头面著地，稽首礼佛足下，却长跪叉手白佛

[52] 麗本：短僭；永樂北藏本及龍藏本：拒愆

yán shòu ēn biàn fù shòu shí jiè zhī huì
言：“受恩！便[53]复受十戒之慧。”

fó gào shā mí ní yǐ zuò shā mí ní yī qí fǎ lǜ fèngxíng
佛告沙弥尼：“已作沙弥尼，依其法律奉行

shí shì kě jí dé rù hé děng shí yī zhě chángyǒu cí xīn
十事，可疾得入。何等十？一者、常有慈心，

nèi wài qīng bái wú shāng hài yì èr zhě sī niàn bù shī wú ài
内外清白，无伤害意。二者、思念布施，无爱

qiān xī bú xù yí yú wú qiè dào yì sān zhě cháng zì jìng jié
悭惜，不畜遗余，无窃盗意。三者、常自净洁，

jìng zhì zì shǒu wú yín xié gòu sì zhě chángdāng zhì chéng kǒu
静志自守，无淫邪垢。四者、常当至诚，口

wú yì yán wǔ zhě chángdāng zì qīngjìng zhōng lí mì jiǔ wú
无异言。五者、常当自清净，终离蜜酒，无

zuì luàn yì liù zhě cháng zì shǒu zhì wú è kǒu mà rén qī zhě
醉乱意。六者、常自守志，无恶口骂人。七者、

chángqiān bēi wú gònggāo zuò zhēnbǎogāo chuáng bā zhě cháng chí
常谦卑，无贡高坐珍宝高床。八者、常持

zhāi rì zhōng nǎi shí jiǔ zhě cháng chí děng xīn wú jí dù yì
斋，日中乃食。九者、常持等心，无嫉妒意。

shí zhě dāngguān pú sà jí zhū shī rú shì fó xiǎng xīn cháng róu ruǎn
十者、当观菩萨及诸师如视佛想，心常柔软，

wú chēn nù yì shì wéi shā mí ní shí shì fǎ lǜ yě
无瞋怒意。是为沙弥尼十事法律也。

shā mí ní fù yǒu shí shì fǎ hé wèi wéi shí yī zhě dāng
“沙弥尼复有十事法。何谓为十？一者、当

jìng fó zhì xīn wú xié chí tóu nǎozhuó dì cháng zì chàn huǐ sù shì
敬佛，至心无邪，持头脑著地，常自忏悔宿世

zuì xíng è èr zhě cháng jìng fǎ xīn cún yú dào cí xiào yú jīng
罪行恶。二者、常敬法，心存于道，慈孝于经。

sān zhě cháng jìng yú sēng xīn píng bú fèi zhì chéngyǒu xìn sì
三者、常敬于僧，心平不废，至诚有信。四

zhě zhòu yè shì shī xīn bú xiè juàn rú shì fó wǔ zhě shì yī qiè
者、昼夜事师，心不懈惓如事佛。五者、视一切

zhòngshēng xīn jiē píngděng rú zì shì qí shī liù zhě huán zì shì
众生心皆平等，如自视其师。六者、还自视

[53] 麗本：使；永樂北藏本及龍藏本：便

zhū shā mí ní xīn jìng ài zhī rú shì fù mǔ qī zhě shì yī qiè xī
诸沙弥尼，心敬爱之如视父母。七者、视一切悉
yǐ děng xīn rú shì xiōng dì zǐ mèi bā zhě shì yī qiè chùshòu
以等心，如视兄弟姊妹。八者、视一切畜兽，
xīn mǐnshāng jìng ài rú shì fū zhǔ ér zǐ jiǔ zhě shì yī qiè zhì xīn
心愍伤敬爱，如视夫主儿子。九者、视一切置心，
shù cǎo mù pā shèn jìng zhī shì zhī wú yàn rú shì shēn shí zhě
树草木葩[54]，甚敬[55]之，视之无厌，如视身。十者、
dāngniàn shí fāngtiān xià rú dòng qí xíng qín kǔ bù kě yán shì wéi shā
当念十方天下蠕动蚑行，勤苦不可言。是为沙
mí ní shí shì fǎ lǜ yě
弥尼十事法律也。

shā mí ní shì shī yǒu shí shì hé děngwéi shí yī zhě
“沙弥尼事师，有十事。何等为十？一者、
dāngjìng yú shī cháng fù jìn zhī rú fǎ lǜ xíng èr zhě dāng rú
当敬于师，常附近之，如法律行。二者、当如
shī jiào chángdāng hé shùn sān zhě chángdāngzǎo qǐ wù hòu shī
师教，常当和顺。三者、常当早起，勿后师
qǐ zì jìng qí xīn wù lìng shī hū sì zhě chángchéng xìn yú shī
起，自敬其心，勿令师呼。四者、常诚信于师，
xīn zhí yǒu shí wǔ zhě cí xiào yú shī xīn cúnzuǒyòu bú qù shí
心直有实。五者、慈孝于师，心存左右，不去食
xī liù zhě ruòxíngguózhōngjiànguài yì zhī shì dāng qǐ yù shī
息。六者、若行国中见怪异之事，当启语师，
wèn qí biàn yì qī zhě cóng shī shòu jīng dāngduān xīn zhì shí
问其变异。七者、从师受经，当端心至实，
shēn xīn kǒu yì wú chā tè rú máo fà bā zhě shī shè shǐ xíng suǒ
身心口意无差，特如毛发。八者、师设使行，所
zhì dào dāng jí qù jí lái huán shè yǒu rén wèn shā mí ní
至到，当疾去，疾来还。设有人问：‘沙弥尼，
rǔ shī zài fǒu dāng mò rán ér qù bù dānggòngxiāngyìng zhī yě
汝师在不？’当默然而去，不当共相应知[56]也。
jiǔ zhě shè yǒuguò è xún dāng jí xiàng shī shǒuguòyán wú zhuàng
九者、设有过恶，寻当疾向师首过言无状。

[54] 麗本：芭蕉；永樂北藏本及龍藏本：葩
[55] 麗本：敬；永樂北藏本及龍藏本：甚敬
[56] 麗本：和；永樂北藏本及龍藏本：知

shí zhě yī qiè dāng xìn xiàng shī ruò wén rén shuō shī jí dāng hē zhī
十者、一切当信向师，若闻人说师，即当呵之。

shì wéi shā mí ní shí shì fǎ lǜ xíng zhī dé dào
是为沙弥尼十事法律，行之得道。”

fó yán yǐ shuō shā mí ní shí jiè fù shuō xíng shí shì jù zú
佛言：“已说沙弥尼十戒，复说行十事具足。

wú máo fà zhī quē kě shī yì wú zēng wú jiǎn yī xīn chí zhī
无毛发之缺，可师意，无增无减，一心持之。”

shí shā mí ní qiú tán mí jí tóu nǎo zhuó dì zuò lǐ ér qù
时，沙弥尼裘昙弥即头脑著地，作礼而去。

ěr shí qiú tán mí zì jiǎn jiào[57] fèng chí shí xíng shì wú yī
尔时，裘昙弥自检校[57]，奉持十行事，无一

quē jiǎn xíng rú zhōng shì yī xīn xíng zhī zhōng wú chā tè yì wú
缺减行。如中事，一心行之，终无差特，意无

tuì zhuǎn jīng jìn chéng gǎn yìng
退转，精进诚感应。

shí fó zhī shā mí ní zhì chéng yǒu xìn
时，佛知沙弥尼至诚有信。

fó yù ē nán rǔ jiàn shì shā mí ní ruì yìng bǎi niǎo shì zhī fǒu
佛语阿难：“汝见是沙弥尼瑞应百鸟侍之不

yě
也？”

ē nán duì yuē méng fó ēn
阿难对曰：“蒙佛恩。”

shí shā mí ní fù lái dào fó suǒ qǐ shǒu zuò lǐ què zhù yī
时，沙弥尼复来到佛所，稽首作礼，却住一

miàn xū yú qián chā shǒu tóu nǎo zhuó fó zú xià fù bó fó yán
面。须臾前叉手，头脑著佛足下，复白佛言：

fó dào ēn cí duō suǒ guò dào qián shòu fó shí jiè wéi shā mí ní
“佛道恩慈，多所过道。前受佛十戒为沙弥尼，

cì xíng shí shì xī jù zú bù shěn rú xíng fǒu yě
次行十事悉具足，不审如行不也？”

fó yán dà ài dào rǔ zì dāng zhī zhī dà jiā ěr
佛言：“大爱道，汝自当知之，大佳耳！”

dà ài dào fù bó fó yán rén mìng wú cháng huǎng hū zhī jiān
大爱道复白佛言：“人命无常，恍惚之间。

[57] 麗本：挍；永樂北藏本及龍藏本：押；校勘：校

rú dà ài dào bèi dàn rì dāngguò qù kǒng bù jí fó shí yuàn fó
如大爱道辈，旦日当过去，恐不及佛时。愿佛
mǐnniàn shòu wǒ dà jiè lìng zhì wú shàng zhī jué yī qiè méng dù yě
愍念，授我大戒，令至无上之觉一切蒙度也。”

fó gàoshā mí ní qiú tán mí rǔ yù shòu jù zú jiè dà shàn
佛告沙弥尼裘昙弥：“汝欲受具足戒，大善！”

ěr shí dà ài dàobiàngèngzhěng[58] yī fú chāshǒuzuò lǐ
尔时，大爱道便更整衣服，叉手作礼，
rào fó shí zā quèzhù yī miàn ěr shí fó biànshòu dà ài dào qiú
绕佛十匝，却住一面。尔时，佛便授大爱道裘
tán mí dà jù zú jiè wéi bǐ qiū ní fèngxíng fǎ lǜ suì dé yìngzhēn
昙弥大具足戒，为比丘尼，奉行法律，遂得应真
dào qiě dǔ shēng sǐ běn jì suǒjiàn yǐ dì yǎnnéngchè shì ěr
道。且睹生死本际，所见已谛，眼能彻视，耳
néngtōngtīng bí néngchán xī xīn zhī tā rén yì suǒniàn shēnnéng
能通听，鼻能禅息，心知他人意所念，身能
fēi xíng
飞行。

rán hòu dà ài dào bǐ qiū ní yǔ zhūzhǎng lǎo bǐ qiū ní jù
然后，大爱道比丘尼与诸长老比丘尼俱，
xíng yì fó xiánzhě ē nán ér wènyán ē nán shì zhūzhǎng lǎo bǐ
行诣佛、贤者阿难而问言：“阿难，是诸长老比
qiū ní shòu dà jiè jiē yǐ jiǔ yǐ qín xiū fàn hèng qiě yǐ jiàn dì
丘尼，受大戒皆已久矣，勤修梵行且已见谛。
yún hé ē nán fǔ dāng shǐ wǒ wèi xīn shòu dà jiè yòushǎo bǐ qiū zuò
云何，阿难，甫当使我为新受大戒幼少比丘作
lǐ yě
礼也？”

ē nányán xiǎozhù qiě dài xū wǒ wèn zhī
阿难言：“小住且待，须我问之。”

xū yú ē nán jí rù qǐ shǒu fó zú xià bó fó yán dà
须臾阿难即入，稽首佛足下，白佛言：“大
ài dào bǐ qiū ní yán shì zhūzhǎng lǎo bǐ qiū ní jiē jiǔ xiū fànhèng
爱道比丘尼言：‘是诸长老比丘尼皆久修梵行，
qiě yǐ jiàn dì yún hé fǔ shǐ dāngwèi xīn shòu dà jiè yòushǎo bǐ qiū zuò
且以见谛。云何甫使当为新受大戒幼少比丘作

[58] 麗本：正；永樂北藏本及龍藏本：整

lǐ yě
礼也？’”

fó yán zhǐ zhǐ ē nán dāngshèn cǐ yán wù dé shuō
佛言：“止止！阿难，当慎此言，勿得说。

shì rǔ suǒ zhī hé yǐ bó shǎo yě rǔ shàngwèi zhī yī yānnéng zhī
是汝所知，何以薄少也？汝尚未知一，焉能知

èr rǔ suǒ zhī sì bù rú wǒ zhī dì yē ruò shǐ nǚ rén bù yú wǒ
二？汝所知，似不如我知谛耶！若使女人不于我

dàozuò shāménzhě wài zhū fàn zhì jí zhū jū shì jiē dāng yǐ yī pī
道作沙门者，外诸梵志及诸居士，皆当以衣被

yòng chí bù shī yǐ tóu nǎozhuó dì qiú āi yú zhū shāmén dāngyán
用持布施，以头脑著地求哀于诸沙门，当言：

xiánzhěyǒu jìng jiè zhì yuàn yǐ zú xíng cǐ yī shàng lìng wǒ cháng
‘贤者有净戒志，愿以足行此衣上，令我长

yè dé qí fú dé bù kě chēngliàng jiē cóng xīn jì rú qí suǒyuàn
夜得其福德。’不可称量皆从心计，如其所愿

jiē dé qí zhèng ruò shǐ nǚ rén bù yú wǒ dàozuò shāménzhě tiān xià
皆得其证。若使女人不于我道作沙门者，天下

rén mín jiē dāng jiě fà bù dì yǐ tóu nǎozhuó dì qiú āi yú zhū shā
人民皆当解发布地，以头脑著地，求哀于诸沙

mén jiē yán xiánzhěyǒu jìng jiè wén huì zhī xíng yuàn yǐ zú xíng cǐ
门，皆言：‘贤者有净戒闻慧之行，愿以足行此

fà shàng lìng wǒ cháng yè shēn dé ān wěn fú dé wú liàng ruò shǐ nǚ
发上，令我长夜身得安隐福德无量。’若使女

rén bù yú wǒ dàozuò shāménzhě tiān xià rén mín dāng yù jù yī bèi
人不于我道作沙门者，天下人民当豫具衣被、

fàn shí chuáng wò jù bìngshòu yīn yuán yī yàozhèn jǐ yuànzhū shā
饭食、床卧具、病瘦因缘医药赈给，愿诸沙

méndāng zì lái qǔ zhī shǐ wǒ guó tǔ rén mín wú tí kū zhě ruò shǐ nǚ
门当自来取之，使我国土人民无啼哭者。若使女

rén bù yú wǒ dàozuò shāménzhě tiān xià rén mínfèng shì zhū shāmén
人不于我道作沙门者，天下人民奉事诸沙门，

dāng rú shì rì yuè dāng rú shì tiānshén guò yú yú wàidào yì xuézhě
当如事日月，当如事天神，过踰于外道异学者

shàng shāmén yì qīngjìng bù kě zhān wū rú mó ní zhū ruòguózhōng
上。沙门亦清净不可沾污，如摩尼珠。若国中

yǒu shāménzhě guózhōngcháng ān wěn shèng yú yú guó tǔ ruò shǐ
有沙门者，国中常安隐，胜于余国土。若使

nǚ rén bù yú wǒ dào zuò shā mén zhě fó zhī zhèng fǎ dāng zhù qiān suì
女人不于我道作沙门者，佛之正法当住千岁，
xīng shèng liú bù guī liú yī qiè xī méng dé dù jīn yǐ nǚ rén zài
兴盛流布，归留一切，悉蒙得度。今以女人在
wǒ fǎ zhōng wéi shā mén gù dāng chú jiǎn wǔ bǎi suì shòu fǎ shāo shuāi
我法中为沙门故，当除减五百岁寿，法稍[59]衰
wēi suǒ yǐ zhě hé ē nán nǚ rén yǒu wǔ chù bù dé zuò shā mén
微。所以者何？阿难，女人有五处，不得作沙门。
hé děng wéi wǔ chù nǚ rén bù dé zuò rú lái zhì zhēn děng zhèng jué
何等为五处？女人不得作如来、至真、等正觉，
nǚ rén bù dé zuò zhuàn lún shèng wáng nǚ rén bù dé zuò dì qī fàn tiān
女人不得作转轮圣王，女人不得作第七梵天
wáng nǚ rén bù dé zuò tiān dì shì nǚ rén bù dé zuò mó tiān wáng
王，女人不得作天帝释[60]，女人不得作魔天王。
rú shì wǔ chù zhě dāng jiē zhàng fū dé zuò wéi zhī zūn zhàng fū dé zuò
如是五处者，当皆丈夫得作为之尊。丈夫得作
fó dé zuò zhuàn lún shèng wáng dé zuò tiān dì shì dé zuò mó tiān wáng
佛、得作转轮圣王、得作天帝释、得作魔天王、
dé zuò fàn tiān wáng dé zuò rén zhōng wáng rú shì ē nán zhū nǚ
得作梵天王、得作人中王。如是，阿难，诸女
rén pì ruò dú shé rén suī qǔ shā zhī pò qí tóu chū qí nǎo
人譬若[61]毒蛇，人虽取杀之，破其头[62]，出其脑。
shì shé yǐ sǐ fù yǒu rén jiàn zhī xīn zhōng jīng bù rú cǐ nǚ rén suī
是蛇以死，复有人见之，心中惊怖。如此女人虽
dé shā mén è lù gù cún yī qiè nán zǐ wèi zhī huí zhuǎn yòng shì
得沙门，恶露故存，一切男子为之回转。用是
gù lìng yī qiè rén bù dé dào
故，令一切人不得道。”

fó yán rú shì nǚ rén zhèng shǐ zuò shā mén chí jù zú jiè
佛言：“如是女人，政使作沙门，持具足戒
bǎi suì nǎi zhì dé ē luó hàn gù dāng wèi bā suì shā mí zuò lǐ hé
百岁，乃至得阿罗汉，故当为八岁沙弥作礼。何
yǐ gù shā mí jù zú yì dé ē luó hàn shēn zhōng néng chū shuǐ huǒ
以故？沙弥具足，亦得阿罗汉，身中能出水火，

[59] 麗本：消；永樂北藏本及龍藏本：稍
[60] 麗本：飛行皇帝；永樂北藏本及龍藏本：天帝釋
[61] 麗本：如；永樂北藏本及龍藏本：若
[62] 麗本：身；永樂北藏本及龍藏本：頭

yǐ zú zhǐ àn xū mí shāndǐng sān qiān dà qiānguó tǔ jiē wéi liù fǎn zhèn
以足指按须弥山顶，三千大千国土皆为六反震
dòng rú shì nǚ rén suī dé ē luó hàndào bù néngdòngyáo yī zhēn dà
动。如是女人虽得阿罗汉道，不能动摇一针大
rú máo fà yě yún hé ē nán nǚ rén zuògònggāo yǐ yīn bú jìng
如毛发也。云何，阿难，女人坐贡高，以阴不净，
yǐ líng[63] nán zǐ yòng shì gù bù dé dào yě
以陵[63]男子，用是故不得道也。”

fó yán sù yè bù xué mù wú suǒ jiàn dòng rù zuì zhōng
佛言：“夙夜不学，目无所见，动入罪中，
wǎnzhuǎn yì shēn zì mò qí tǐ qí yì kǔ xīn wǎng ér bù fǎn
宛转益深，自没其体，其亦苦辛。往而不反，
tóu mìng tài shān dì yù zhī zuì nán kě kān rèn shēng shí bù xué sǐ
投命太山地狱之罪，难可堪任。生时不学，死
dāng rù yuān lǎo bù zhǐ yín chénmiè shì mén hū xī ér jìn hé
当入渊。老不止淫，尘灭世门，呼吸而尽，何
zú zì zhēn néng zì gǎi huǐ shǒushēnliáng zhí[64] jīn shì miè zuì
足自珍？能自改悔，守身良直[64]，今世灭罪，
hòu shì dé shēn yǒu cái bù shī shì shì shòu pín chángduō jí bìng
后世得申。有财不施，世世受贫，常多疾病，
miàn mù wěihuáng xíng bù xū rén wò yì bù ān fǔ néng zì huǐ shēn
面目萎黄，行步须人，卧亦不安。甫能自悔深
yuǎn zhī duān jīn rù wǒ fǎ lǜ dé quán rén shēn quèhòu wú shù
远之端，今入我法律，得全人身，却后无数，
yì dé zì rán
亦得自然。”

ěr shí dà ài dào bǐ qiū ní yǔ zhū zhǎng lǎo bǐ qiū ní wén
尔时，大爱道比丘尼与诸长老比丘尼，闻
fó shuō jīng rú shì jiē dà chóuyōu bú lè lèi xià rú yǔ qián tóu
佛说经如是，皆大愁忧不乐，泪下如雨。前头
miànzhuó fó zú xià bó fó yán rú shì nǚ rén wéi bù kě dù yé
面著佛足下，白佛言：“如是女人为不可度耶？”

fó bàoyán yǒu nǚ rén zuò shā mén jīng jìn chí jiè jù zú
佛报言：“有女人作沙门，精进持戒，具足
wú quējiǎn bú fàn rú máo fà xiàn shì dé huàchéngnán zǐ shēn biàn
无缺减，不犯如毛发，现世得化成男子身，便

[63] 麗本：欹；永樂北藏本及龍藏本：陵
[64] 麗本：真；永樂北藏本及龍藏本：直

dé wú liàng jué dé zuò fó wú suǒ guà ài zì zì suǒ zuò ruò suǒ
得无量，决得作佛。无所罣碍，自恣所作，若所

qiú[65] jiē kě dé
求[65]，皆可得。”

dà ài dào qiú tán mí bǐ qiū ní fù wèn fó yán nìng yǒu bǐ
大爱道裘昙弥比丘尼复问佛言：“宁有比

hū
乎？”

fó yán yǒu nǎi qiánguò qù fó shí yǒu nǚ rén chí jīn huā
佛言：“有。乃前过去佛时，有女人持金华

sàn fó shàng fó jí shòu jué quèhòu rú héng shā shù jié dāng dé
散佛上，佛即授决：‘却后如恒沙数劫，当得

zuò fó hàomíng jīn huā fó qí nǚ rén mínghéng jié yōu pó yí shòu
作佛，号名金华佛。’其女人名恒竭优婆夷，受

jué yǐ dà huān xǐ yǒng zài xū kōngzhōng huàchéngnán zǐ shēn shí
决已大欢喜，踊在虚空中，化成男子身。时，

wǒ shàng fó huā wǔ jīng fó yì shòu wǒ jué quèhòu wú shù jié dāng
我上佛华五茎，佛亦授我决：‘却后无数劫，当

dé zuò fó hào zì shì jiā wén jīn wǒ shēn shì yě wǒ wéi shì jiā
得作佛，号字释迦文。’今我身是也。我为释迦

wén fó shí ěr shí héng jié yōu pó yí lái shēng wǒ guó tǔ wéi nǚ rén
文佛时，尔时恒竭优婆夷来生我国土，为女人

shēn hào zì xū mó tí shéinéngdāng cǐ huì wéiwénshū shī lì ruì
身，号字须摩提。谁能当此慧？为文殊师利瑞

yìng gù huàchéngnán zǐ wéi zuò bā suì shā mí rú shì fēn míng
应故，化成男子，为作八岁沙弥。如是分明，

dāng qín jīng jìn kě dé wú shàngzhèngzhēn zhī dào
当勤精进，可得无上正真之道。”

fó yán fù yǒumíng bǐ qiánguò qù jiā shè fó shí guówáng
佛言：“复有明比，前过去迦叶佛时，国王

jiā yǒu qī nǚ rén cóngshēng zhì zhǎng dà bú yào qǐ shì liù qíngduàn
家有七女人，从生至长大不乐绮饰，六情断

miè wú yú gòu yù xíngguān sǐ rén fēn bié shēnzhōng è lù chóu
灭，无余垢欲。行观死人，分别身中恶露，愁

bēi bú lè nǎi chè dì qī fàn tiān shí dì èr shì tí huán yīn lái xià
悲不乐，乃彻第七梵天。时，第二释提桓因来下

[65] 麗本：求者；永樂北藏本及龍藏本：求

wènxùn zhī yù qiú hé yuàn hū wú jiē néng dé zhī shí qī
问讯之：‘欲求何愿乎？吾皆能得之。’时，七
nǚ gè gè shuōyuàn nǎi yuàn mó hē yǎn bù kě sī yì shì ěr shí
女各各说愿，乃愿摩诃衍不可思议事。尔时，
shì tí huán yīn liǎo bù néng dé shì yuàn tiānshén yù zhī jiā shè fó
释提桓因了不能得是愿。天神语之：‘迦叶佛
jìn zài cǐ kě wǎngwèn zhī yě qī nǚ jí cóngzhū nǚ rén gòngdào
近在此，可往问之也。’七女即从诸女人共到
fó suǒ qǐ shǒu fó zú xià shì tí huán yīn chāshǒu bó fó yán qī
佛所，稽首佛足下。释提桓因叉手白佛言：‘七
nǚ yuàn rú shì wǒ bù néng dé zhī yuàn fó kāi jiě zhī shǐ dé ān
女愿如是，我不能得之。愿佛开解之，使得安
wěn fó yán rú shì qī nǚ qiánguò qù fó shí shì shì zuògōng
隐。’佛言：‘如是七女，前过去佛时，世世作功
dé jīn dé shēngguówáng jiā dāng dé shòu jué cǐ yuàn ē luó
德，今得生国王家，当得受决。此愿，阿罗
hàn pì zhī fó shàng bù néng jí zhī hé kuàngzhū tiān shì fàn yě
汉、辟支佛尚不能及知，何况诸天释梵也？’
ěr shí qī nǚ yǒngyuèhuān xǐ yǒng zài xū kōngzhōng jiē chéngnán
尔时，七女踊跃欢喜，踊在虚空中，皆成男
zǐ shēn quèhòu yì dāngshòu jué dāng dé zuò fó jīn dà ài dào bèi
子身。却后亦当受决，当得作佛。今大爱道辈，
chángxíng dà cí dà bēi quèhòu yì dāngchéngnán zǐ shòu jué zuò fó
常行大慈大悲，却后亦当成男子，受决作佛。”
dà ài dàowén fó shuō shì yǔ tóu nǎozhuó dì zuò lǐ ér qù
大爱道闻佛说是语，头脑著地，作礼而去。

佛说大爱道比丘尼经卷上[66]

[66] 麗本：大愛道比丘尼經卷上；永樂北藏本及龍藏本：佛說大愛道比丘尼經卷上

fó shuō dà ài dào bǐ qiū ní jīng juàn xià

佛说大爱道比丘尼经卷下[67]

běi liáng shī yì rén míng

北凉失译人名[68]

ěr shí dà ài dào jí zhǎng lǎo bǐ qiū ní yù ē nányán rú
尔时，大爱道及长老比丘尼语阿难言：“如
shì fó yǐ wèi shòu wǒ jué yǐ yuàn fó dāng fù shòu wǒ fǎ lǜ rù chū
是佛以为授我决已，愿佛当复授我法律：入出
fáng shì xíng bù wēi yí zhǐ zhù chù suǒ tán yuè qǐng shí zhī fǎ rù
房室、行步威仪、止住处所、檀越请食之法、入
chán sī zhī huì dà xíng xiǎo xíng zhī jìn yuàn yào yù wén dāng fèng xíng
禅思之慧、大行小行之禁。愿乐欲闻，当奉行
zhī
之。”

xián zhě ē nányán qiě dài wǒ xū yú rù bó zhī
贤者阿难言：“且待。我须臾入白之。”

ē nán rù qǐ shǒu fó zú xià bó fó yán dà ài dào qiú
阿难入，稽首佛足下，白佛言：“大爱道裘
tán mí bǐ qiū ní yǔ zhū zhǎng lǎo bǐ qiū ní yán fó yǐ wèi shòu wǒ
昙弥比丘尼与诸长老比丘尼言：‘佛以为授我
jué yǐ qí ēn wú liàng yuàn fó fù shòu wǒ fǎ lǜ rù chū fáng shì
决，以其恩无量。愿佛复授我法律：入出房室、
xíng bù wēi yí fǎ zé zhǐ zhù chù suǒ tán yuè qǐng shí zhī fǎ rù chán
行步威仪法则、止住处所、檀越请食之法、入禅
sī zhī huì dà xíng xiǎo xíng zhī jìn yuàn yào yù wén dāng fèng chí
思之慧、大行小行之禁。愿乐欲闻，当奉持
zhī
之。’”

fó yán ē nán shì fǎ lǜ dà zhòng shèn nán shèn nán
佛言：“阿难，是法律大重，甚难甚难！
néng chí zhě zì rán chéng nán zǐ shēn kě dé zuò fó
能持者，自然成男子身，可得作佛。”

---

[67] 麗本：大愛道比丘尼經卷下；永樂北藏本及龍藏本：佛說大愛道比丘尼經卷下

[68] 麗本：附北涼錄；永樂北藏本及龍藏本：北涼失譯人名

xiánzhě ē nán jí chū yù dà ài dào bǐ qiū ní fó shuō fǎ
贤者阿难即出语大爱道比丘尼："佛说：'法
lǜ dà zhòng shènnánshènnán chí zhī jí dé zuònán zǐ kě dé zuò
律大重，甚难甚难！持之疾得作男子，可得作
fó
佛。'"

dà ài dàohuān xǐ jí lǐ ē nán ér qù
大爱道欢喜，即礼阿难而去。

fó gào bǐ qiū ní chū jiā qiú dào mièduànyáng yù yīn qì
佛告比丘尼："出家求道，灭断阳欲，阴气
yǐ jìn jì lóngquàn jìn jiàn lì dà shèng xiū xúndào dé jīng xiū
已尽。既隆劝进，建立大乘，修恂道德，精修
fó jiè xíng rú fó xíng zhù rú fó zhù shì rú fó shì wú yǐ xū
佛戒，行如佛行，住如佛住，视如佛视，无以虚
wēi juān[69] chú sú wǎng zhèng xiū jìn dù kě miǎn nǚ shēn shòu jīn
危。捐除俗网，正修进度，可勉女身，受金
gāng zhì zuò fú yī rì shòu wú liàng dé wú yǐ qǐ shì yōumiào zhī
刚志。作福一日，受无量德。无以绮饰幽妙之
zī[70] yù yǎngmèi sè mí huòzhàng fū zì chán rù zuì shí sǐ
姿，育养媚色，迷惑丈夫，自缠入罪，十死
yǒu yú bú niàndào fǎ zhuānzuò zuì gēn sī zhī sī zhī shènmò
有余。不念道法，专作罪根。思之思之！慎莫
fù yín jī gōng lěi dé kě dé quánshēn shì wéi bǐ qiū ní lì dé
复淫。积功累德，可得全身。是为比丘尼立德
zhī běn fǎ yě
之本法也。

bǐ qiū ní yǐ shě jiā lì fǎ dāng rú fǎ xíng rú fǎ lì dé
"比丘尼以舍家立法，当如法行，如法立德，
rú fǎ lì zhì rú fǎ lì xíng quèqíng yù tài xīn chángliáng jié
如法立志，如法立行，却情欲态，心常良洁，
miè chúyāohuò rù shēnwēimiào zhī fǎ kuī[71] jí dà fǎ ruò néng zì
灭除妖惑，入深微妙之法，窥及大法。若能自
fēn bié běn jì[72] zhī yuán yī qiè jué miè yǔ sè yǒngrán shì wéi
分别本际之源，一切绝灭，与色永然。是为

---

69 麗本：捐；永樂北藏本及龍藏本：損；校勘：捐
70 麗本：姿；永樂北藏本及龍藏本：恣；校勘：姿
71 麗本：闚；永樂北藏本及龍藏本：闚
72 麗本：能；永樂北藏本及龍藏本：際

bǐ qiū ní lì fǎ zhī běn yě
比丘尼立法之本也。

bǐ qiū ní yǐ shě jiā lì zhì chú qù è lù cháng zì cán
“比丘尼以舍家立志，除去恶露，常自惭

kuì xiū chǐ zuì huànshòu nǚ rénshēn bù dé zòng yì mí huò yú zhòng
愧羞耻，罪患受女人身。不得纵意，迷惑于众。

yù pò bài dào yì zhǎnzhuǎnshēng sǐ yǔ zuì xiāng zhí zì xǐng tài
欲破败道意，展转生死，与罪相值。自省态

è wú guò shì huàn yīn bá zuì gēn qiú jīn gāng tǐ zhōng lí nǚ shēn qiú
恶无过是患，因拔罪根求金刚体，终离女身求

xiān jié zhì shì gù shě jiā xíngzuò shāmén duànzhū è lùn yuǎn
鲜洁志。是故舍家，行作沙门，断诸恶论，远

lí zuì huàn shì wéi bǐ qiū ní lì dé zhī běn yě
离罪患。是为比丘尼立德之本也。

bǐ qiū ní yǐ shòu jù zú jiè yǒusān fǎ hé děngwéisān
“比丘尼已受具足戒，有三法。何等为三？

yī zhě chánggòngyǎng yú fó wú yǒu xiè juàn xīn chángyòng dà bēi
一者、常供养于佛，无有懈惓心；常用大悲

dà cí jiù jì zhòngshēng èr zhě cháng jìngshùn[74] yú fǎ xíng wú
大慈，救济众生。二者、常敬顺[74]于法，行无

shī yí zhí yán zhì chéng suǒshuōdāng[75] dì yī àn fǎ lǜ bù
失宜，直言至诚，所说当[75]谛，依按法律，不

yǐ jiāomàn sān zhě dāngjìng bǐ qiū sēng shì zhī rú jiàn fó zhì
以憍慢。三者、当敬比丘僧，视之如见佛，至

xīn gōngjìng shì wéisān zūn yě jìng zhī dé dào zhōng lí nǎohuàn
心恭敬。是为三尊也。敬之得道，终离恼患，

bù gēngsān chù zì rán shēngtiān mò bù lí yù qí fú yǒng ān
不更三处，自然生天。莫不离欲，其福永安。

shì wéi bǐ qiū ní lì dé zhī běn yě
是为比丘尼立德之本也。

bǐ qiū ní yǐ shòu jù zú jiè yǒusān shì hé wèi wéisān
“比丘尼已受具足戒，有三事。何谓为三？

yī zhě zì niàn è lù bú jìng jié èr zhě zì niànduō yù yāohuò
一者、自念恶露不净洁。二者、自念多欲，妖惑

[73] 麗本：原；永樂北藏本及龍藏本：源
[74] 麗本：慎；永樂北藏本及龍藏本：順
[75] 麗本：常；永樂北藏本及龍藏本：當

yī qiè rén jiē lìng yì luàn sān zhě zì niànduō zì tài rǎoluànzhèng
一切人，皆令意乱。三者、自念多恣态，娆乱 正
fǎ jiē lìng bài huài zì wèi shū hǎo tiān xià wú shuāng bù zhī zuì
法，皆令败坏；自谓姝好，天下无 双 ，不知罪
zhì yù lái chánshēn shì wéi bǐ qiū ní guān yù zhī běn yě
至，欲来缠 身。是为比丘尼观欲之本也。

bǐ qiū ní ruò shòu tán yuèqǐng shí dāng rú fǎ xíng dāng rú
“比丘尼若受檀越请食，当如法行，当如
fǎ shí yǒu sān shì yī zhě bù dé yǔ bǐ qiū sēnggòng huì zuò ér shí
法食。有三事：一者、不得与比丘僧共会坐而食；
èr zhě bù dé yǔ yōu pó sè gòng huì zuò shí sān zhě bù dé tān chí
二者、不得与优婆塞共会坐食；三者、不得贪持
shí yòngdànniánshǎoyōu pó sè yě shì wéi bǐ qiū ní shí fǎ yě
食，用啖年少优婆塞也。是为比丘尼食法也。

bǐ qiū ní ruò tán yuèqǐng shí bù dé shòu sù qǐng hé yǐ gù
“比丘尼若檀越请食，不得受宿请。何以故？
yǒu sù xī sī xiǎng gù shòuqǐng jí dāng jìn dào bù dé liú chí ruò
有宿昔思想故。受请即当进道，不得留迟。若
shī yī shí bù yīng fù wǎng yě wéi shí xíngzhě shì wéi fàn dào shí
失一时，不应复往也。违时行者，是为犯盗食，
wéi fàn jìn fǎ fēi xián zhě bǐ qiū ní yě
为犯禁法，非贤者比丘尼也。

bǐ qiū ní ruò yì tán yuè jiā dāng dà xiǎogēngxiāngjiǎn jiào[76]
“比丘尼若诣檀越家，当大小更相捡校
xíng dāng dī tóu zhí qù bù dé zuǒyòu gù shì xì xiào zhí xíng yě ruò
行，当低头直去，不得左右顾视戏笑直行也。若
yú dàoshàngjiàn dà bǐ qiū ruò shā mí píngděng shì zhī dāng zhí
于道上见大比丘、若沙弥，平等视[77]之，当直
zuò lǐ ér qù bù dé yǔ xiāng shì yán sè ruò shì yán sè zhě xīn wéi
作礼而去，不得与相视颜色。若视颜色者，心为
bú jìng yì bù dé wènxùn qǐ jū yù zhì hé suǒ shèxiāngwènxùn
不净。亦不得问讯起居、欲至何所。设相问讯
zhě bì yǒuqíng tài qǐ hé yǐ gù yòng xīn yì shí xiǎng gù suī
者，必有情态起。何以故？用心意识想故。虽
bù dé jiāo qí xīn luàn yǐ zhèng ěr wéiliǎngduò yǐ ruò yǒu fàn zhě
不得交，其心乱矣，正尔为两堕已。若有犯者，

[76] 麗本：挾；永樂北藏本及龍藏本：校
[77] 麗本：觀；永樂北藏本及龍藏本：視

fēi xiánzhě bǐ qiū ní yě
非贤者比丘尼也。

bǐ qiū ní ruò shòu tán yuè qǐng shí dāng xiān jìng xīn wú yú
“比丘尼若受檀越请食，当先净心，无余

jié hèn jìng xiū zhāi jiè wú quē rú máo fà xīn sī jīng dào wú xiè
结恨。静修斋戒，无缺如毛发。心思经道，无懈

dài yì dāng zì xǐ xīn wú qǐ miè yì chángyǒu cí xīn wú chēn
怠意。当自洗心，无起灭意。常有慈心，无瞋

nù yì shì wéi bǐ qiū ní wéixíng dà cí shí yě fànzhě fēi xiánzhě
怒意。是为比丘尼为行大慈食也。犯者，非贤者

bǐ qiū ní yě
比丘尼也。

bǐ qiū ní ruò shòu tán yuè qǐng shí dāng rú fǎ shí ruò shí
“比丘尼若受檀越请食，当如法食。若时

dàodāng shí shàngzuò dāng lìng xià zuò jiē qǐ hū tán yuè lái gè bù
到当食，上坐当令下坐皆起，呼檀越来，各布

xiāng qì sān chàng[78] lǐ fó qì huánzuò tán yuè xià shǒu jìn jìng
香讫，三唱[78]礼佛讫，还坐。檀越下手巾竟，

xià shí qì xī píngděng nǎi zhòuyuàn dá chèn ér shí shí bù dé yǒu
下食讫，悉平等，乃咒愿达嚫而食。食不得有

shēng bù dé zuǒyòu gù shì yě bù dé hánfàn ér xì xiào yì wú
声，不得左右顾视也。不得含饭而戏笑，亦无

hánfàn ér yǔ fànzhě fēi xiánzhě bǐ qiū ní yě
含饭而语。犯者，非贤者比丘尼也。

bǐ qiū ní shòu tán yuè shí qì shàngzuò dāngjiào yù xià zuò
“比丘尼受檀越食讫，上座当教语下坐

gè chūzǎoshǒu shù kǒu huánzuò gè shuō yī jì qì nǎi cí qù
各出澡手漱口；还坐，各说一偈讫，乃辞去。

xíngdāng dī tóu shì dì bù dé guòsān chǐ kǒusòngzhòuyuàn xú xú
行当低头视地，不得过三尺，口诵咒愿，徐徐

ān xiáng ér xíng xíng bù dé yú dì ér xíng bù dé tiào dì ér xíng
安详而行。行，不得踰地而行，不得跳地而行，

bù dé shuāngjiǎo ér xíng bù dé yī jiǎo ér xíng bù dé yáo tóu xíng
不得双脚而行，不得一脚而行，不得摇头行，

bù dé yáoshēnxíng bù dé diàoliǎng bì xíng bù dé diào[79] kāoxíng bù
不得摇身行，不得掉两臂行，不得掉[79]尻行，不

[78] 麗本：偈；永樂北藏本及龍藏本：唱
[79] 麗本：跳；永樂北藏本及龍藏本：掉

dé xié shēnxíng bù dé yǔ xiàoxíng bù dé yǔ nán zǐ bìngxíng bù dé
得邪身行，不得语笑行，不得与男子并行，不得
yǔ nán zǐ yǔ xíng bù dé yǔ nán zǐ xiàoxíng xíngdāng rú fó xíng zhù
与男子语行，不得与男子笑行。行当如佛行，住
dāng rú fó zhù shì dāng rú fó shì yǔ dāng rú fó yǔ bù dé
当如佛住，视当如佛视，语当[80]如佛语。不得
gāo zú xíng bù dé bēnzǒuxíng bù dé chí xíng bù dé bēi zú xíng
高足行，不得奔走行，不得迟行，不得卑足行。
xíngyīng jǔ zú zú qù dì sāncùnbàn yīngsān wéi yī bù huándào
行应举足，足去地三寸半，应三为一步。还到
tǎ sì dāng lǐ fó lǐ fó jìnghuán shì lǐ jīngxiàng zì chàn huǐ è lù
塔寺当礼佛，礼佛竟还室礼经像，自忏悔恶露
bú jìng jīn shí tányuèmǒu shí dāng shǐ shí fāngtiān xià rén fēi rén
不净。‘今食檀越某食，当使十方天下人、非人
wú nǚ zhī tài tányuè jiā ménxiàn shì dé ān wěn zǎo dé fó sān shí èr
无女之态。檀越家门现世得安隐，早得佛三十二
xiàng bā shí zhǒnghǎo shí lì jù zú yī qiè méng dù dé fú wú
相、八十种好、十力具足，一切蒙度，得福无
liàng jiē fā dà dào yì děngzhèngjué shèng zuò shì yuànzhě nǎi
量，皆发大道意，等正觉乘。’作是愿者，乃
shì bǐ qiū ní ěr fànzhě fēi xiánzhě bǐ qiū ní yě
是比丘尼耳。犯者，非贤者比丘尼也。

bǐ qiū ní shòutányuè shí qì huán guī rù shì jìng xiū jué dé
“比丘尼受檀越食讫，还归入室，静修厥德，
xué liù dù wú jí gòngxiāngjiǎn chì jué yù qíng tài wú yǒuzhān wū
学六度无极，共相捡勅，绝欲情态，无有沾污，
yì zài kōng jì wú yú jié fù zhì jìng rú shì kě jí dé dào ruò
意在空寂，无余结缚。志净如是，可疾得道。若
wú qǐngzhě zì xū[81] qí shí yì wú jīngguài jīn rì wú shí fēi dào
无请者，自须其食，亦无惊怪今日无食。非道
bù yán fēi shí bù shí guò rì zhōnghòu wú dé xíng lái jīng yú jiē lǐ
不言，非时不食。过日中后，无得行来经于街里。
guòzhōng zhī hòu yī bù dé fù shí shēn mì zài shì jīngxíng rú fǎ
过中之后，一不得复食。深密在室，经行如法。
yǒu fàn sī zhě fēi xiánzhě bǐ qiū ní yě
有犯斯者，非贤者比丘尼也。

[80] 麗本：語；永樂北藏本及龍藏本：語當
[81] 麗本：頭；永樂北藏本及龍藏本：須

bǐ qiū ní rù shì yǒu shí sān shì fǎ hé děng wéi shí sān shì
“比丘尼入室，有十三事法。何等为十三事

yī zhě chángdāng zì niàn è lù bú jìng mí huò yú rén chún
[82]？一者、常当自念恶露不净，迷惑于人，纯

chán zuì gēn bù néng zì miǎn [83] èr zhě chángdāng zì niànguò è
缠罪根，不能自免[83]。二者、常当自念过恶，

bù néng zì huán sān zhě chángdāng zì niànzào zuì [84] yuánshēn bù
不能自还。三者、常当自念造罪[84]原深，不

néng zì chū sì zhě chángdāng zì niànduō yín yù tài bù néng zì
能自出。四者、常当自念多淫欲态，不能自

jìng wǔ zhě chángdāng zì niàn yín yù nǎi luànqīng jìng dào zhì bù néng
净。五者、常当自念淫欲乃乱清净道志，不能

zì bá liù zhě chángdāng zì niàn pò huàidào yì bù néngyuǎn lí
自拔。六者、常当自念破坏道意，不能远离。

qī zhě chángdāng zì niàn xīn rú shuǐzhōngchuán duō yù zài rén
七者、常当自念，心如水中船，多欲载人，

hū rán mò shuǐzhōng jìn wáng qí rén bù néng zì quán bā zhě
忽然没水中，尽亡其人，不能自全。八者、

chángdāng zì niàn kǒu shé dān chì mí huò rén xīn xīn luàn yì huò zì [85]
常当自念，口舌丹赤迷惑人心，心乱意惑自[85]

wú suǒ jiàn jiǔ zhě chángdāng zì niàn shēn tǐ shì jǐn cǎi zhī náng
无所见。九者、常当自念，身体是锦彩之囊，

yòng chéng chòu shǐ biǎo shèn shū hǎo qí rén lì zhī jìn zhī bì wū
用盛臭屎，表甚姝好，其人利之近之必污，

bú jìng liú chū chòu bù kě dāng shí zhě chángdāng zì niàn tài
不净流出，臭不可当。十者、常当自念，态

è yāo yě zī zé gònggāo zì kuài yù dòng rén xīn shí yī zhě
恶妖冶姿，则贡高自快，欲动人心。十一者、

chángdāng zì niàn ruò tài yù lìng rén āi zhī bù néng zì zhǐ shí èr
常当自念，弱态欲令人哀之，不能自止。十二

zhě chángdāng zì niàn shòu nǚ rén xíngwéi yù tài zì chán bù néng
者、常当自念，受女人形为欲态自缠，不能

[82] 麗本：事法；永樂北藏本及龍藏本：事
[83] 麗本：勉；永樂北藏本及龍藏本：免
[84] 麗本：罪；永樂北藏本及龍藏本：造罪
[85] 麗本：目；永樂北藏本及龍藏本：自

zì miǎn shí sān zhě chángdāng zì niàn shì hù è lù bú jìng
自免[86]。十三者、常当自念，恃怙恶露不净，
bù néng zì jiě shì wéi rù shì shí sān zhě nì shì zhēn wéi jí dà zuì
不能自解。是为入室十三者。匿事真为极大罪。
ruò yǒu yǒng měng qíng lì nǚ rén zì guān tài yù wú lí cǐ huàn
若有勇猛勍[87]戾女人，自观态欲，无离此患，
shēn sī jiàn dì néngduàn tài yù zì bá wéi dào xíng rú jiè xíng
深思见谛，能断态欲。自拔为道，行如戒行，
yī àn fǎ lǜ lǐ jié ān xiáng yán rú wēi yí kě jí dé zuò nán zǐ
依按法律，礼节安详，言如威仪，可疾得作男子
shēn sù shí gù cún fù jiā quàn zhù miè zhū sī xiǎng kě dé xū
身。宿识故存，复加劝助，灭诸思想，可得须
tuó huán yì kě dé sī tuó hán ē nà hán ē luó hàn pì zhī fó
陀洹，亦可得斯陀含、阿那含、阿罗汉、辟支佛
dào ruò bù qǔ zhèng wú shù jié zhōngdāng chéng zuò fó
道。若不取证，无数劫中当成作佛。

bǐ qiū ní rù shì yǒu sì shì fǎ hé děng wéi sì yī zhě
“比丘尼入室，有四事法。何等为四？一者、
dāng zì fú yì wú qǐ miè xīn xīn cún yú dào èr zhě dāng zì
当自伏意，无起灭心，心存于道。二者、当自
jiǎn jiào xīn cháng shù xiū zhì cún yú fǎ sān zhě dāng zì niàn
捡校[88]，心常束修，志存于法。三者、当自念
è lù yù miè yì huàn wú fàng yì xīn zì juānshuì wò jǐn chì
恶露，欲灭意患，无放逸心，自捐睡卧，谨勅
xiū shēn bú zì jiāo zì yuē jǐ zì shǒu sì zhě dāngjiàn lì jiè
修身，不自憍恣，约己自守。四者、当建立戒
fǎ shǐ zhòng rén yàocóng wú yī zhuó fó fǎ fàngzòng qí xīn mí
法，使众人乐从；无猗著佛法，放纵其心，迷
luàn sè yù huò yú qīng jìng dào shì yāo yě zì mèi qiú yù shēngmíng
乱色欲，惑[89]于清净道士，妖冶自媚，求豫声名，
lìng rén duòzhuì zāo zhí xiōnghuàn dāng zì shèn hù zhònghuò dà ān
令人堕坠，遭值凶患；当自慎护，众获大安。
yǒu fàn sī zhě fēi xián zhě bǐ qiū ní yě
有犯斯者，非贤者比丘尼也。

[86] 麗本：免；永樂北藏本及龍藏本：勉
[87] 麗本：鯨；永樂北藏本及龍藏本：勍
[88] 麗本：挾；永樂北藏本及龍藏本：校
[89] 麗本：或；永樂北藏本及龍藏本：惑

bǐ qiū ní rù shì yǒu sì shì fǎ hé děng wéi sì yī zhě
“比丘尼入室，有四事法。何等为四？一者、
dāng yí dī tóu ér qián bù dé zuǒ yòu gù shì yǒu suǒ bǐ xiàng èr
当宜[90]低头而前，不得左右顾视，有所比像。二
zhě bù dé ké tuò shì zhōng jìng dì jí sì bì sān zhě bù dé què
者、不得咳[91]唾室中净地及四壁。三者、不得却
jù suǒ zhǐ chuáng bù dé páng wò chuáng shàng bù dé fú chuáng
倨[92]所止床，不得傍卧床上，不得伏床
shàng bù dé yǎn wò chuáng shàng sì zhě bù dé bèi suǒ zhǐ chuáng
上，不得偃卧床上。四者、不得背所止床
lì bù dé bèi jīng xiàng lì bù dé bèi huǒ lì shì wéi bǐ qiū ní rù
立，不得背经像立，不得背火立。是为比丘尼入
shì sì shì dì zì jiào jì kě dé zì rán ruò fàn sī zhě fēi xián
室四事。谛自校[93]计，可得自然。若犯斯者，非贤
zhě bǐ qiū ní yě
者比丘尼也。

bǐ qiū ní rù shì yǒu sì shì fǎ hé děng wéi sì yī zhě
“比丘尼入室，有四事法。何等为四？一者、
dāng lǐ jīng xiàng jí zì suǒ zhǐ chuáng èr zhě dāng ān zuò zì sī
当礼经像及自所止床。二者、当安坐自思，
niàn zī tài duō dāng zì cán kuì sān zhě dāng dú jīng xíng dào
念姿[94]态多，当自惭愧。三者、当读经行道，
wú xiè juàn shí duàn zhū xié niàn sì zhě dàn rán zì shǒu shēn
无懈倦时，断诸邪念。四者、淡然自守，身、
kǒu xīn yì yì ěr dāng niàn yù chú cǐ è lù zhī huàn shì wéi sì
口、心意亦尔，当[95]念欲除此恶露之患。是为四。
yǒu fàn sī zhě fēi xián zhě bǐ qiū ní yě
有犯斯者，非贤者比丘尼也。

bǐ qiū ní rù shì fù yǒu sì shì fǎ hé děng wéi sì yī
“比丘尼入室，复有四事法。何等为四？一
zhě cháng duān zuò bù dé yǐ wò shú shì hù zhōng èr zhě dāng
者、常端坐，不得倚[96]卧熟视户中。二者、当

90 麗本：直；永樂北藏本及龍藏本：宜
91 麗本：欬；永樂北藏本及龍藏本：咳
92 麗本：踞；永樂北藏本及龍藏本：倨
93 麗本：挍；永樂北藏本及龍藏本：校
94 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿
95 麗本：常；永樂北藏本及龍藏本：當
96 麗本：猗；永樂北藏本及龍藏本：倚

mò rán jìng yì sī niàn jīng dào sān zhě dāng bì mù bì ěr
默然静意[97]，思念经道。三者、当闭目、闭耳、

bì bí bì kǒu bì shēn bì yì ān xīn zhuókōngzhōng sì zhě
闭鼻、闭口、闭身、闭意，安心著空中。四者、

dāngjiān zì chí bù dé fàng xīn zì yì shēn fú zuòshàng fā yī pá
当坚自持，不得放心恣意，身伏坐上，发衣爬

sāo xiàn lù xíng tǐ jí zhūgòu è bú jìng lìng guǐ shénjiàn shè guǐ shén
搔，现露形体及诸垢恶不净，令鬼神见。设鬼神

jiàn wéi wú lǐ jìng shì wéi sì ruò fàn sī zhě fēi xiánzhě bǐ qiū
见，为无礼敬。是为四。若犯斯者，非贤者比丘

ní yě
尼也。

bǐ qiū ní rù shì fù yǒu sì shì fǎ hé děngwéi sì yī
“比丘尼入室，复有四事法。何等为四？一

zhě dāng zhí shì qí qián duānzhèng xīn yì wú yǒu xié xiǎng èr
者、当直视其前，端正心意，无有邪想。二

zhě dāngduānzhèng ér zuò bù dé zì yáoshēn tǐ bù dé yáo tóu yáo
者、当端正而坐，不得自摇身体，不得摇头摇

shǒu bù dé yáo zú ruò zì yáozhě qí xīn xī yáo qíng tài qǐ yǐ
手，不得摇足；若自摇者，其心悉摇，情态起矣。

sān zhě dāng zì shǒu zhì shǒuyǎn shǒu ěr shǒu bí shǒukǒu
三者、当自守志、守眼、守耳、守鼻、守口、

shǒushēn shǒu yì shǒu xīn shǒu shì bā zhě néng zì zhì dé dào
守身、守意、守心；守是八者，能自致得道。

sì zhě bù dé yǔ bàn bèi xiāng hū tán xiào lùn shuō shì jiān bù jí zhī shì
四者、不得与伴辈相呼谈笑论说世间不急之事，

xiǎo yǔ dà xiàodòngluàndào dé qīngjìng zhī zhì chángdāng zì zhòng bú
小语大笑动乱道德清净之志。常当自重，不

wàngchū hù sān chǐ zuì hé cóng dé rù yé ruò fàn sī zhě fēi xián
妄出户三尺，罪何从得入耶？若犯斯者，非贤

zhě bǐ qiū ní yě
者比丘尼也。

bǐ qiū ní chū shì xiǎobiàn dà biàndāngshù líng shī jí qiǎn
“比丘尼出室，小便大便当树铃师。即遣

shā mí ní èr rén wǎngzhěng yī fú shā mí ní chéngzhǎng jiā shā lǐ
沙弥尼二人，往整衣服。沙弥尼乘掌袈裟里，

[97] 麗本：息；永樂北藏本及龍藏本：意

shí huán tóu chū dāng lǐ shī xià lòu ér qù xíng bù dé liú chí huán
识还头出，当礼师下漏而去，行不得留迟。还
zhì shī suǒ lòu wú yú quē shī lǐ shī ér qù huándào shì hù dāng
至师所漏，无余阙失，礼师而去。还到室户，当
sān tán zhǐ shā mí ní jiē huán zhì shī suǒ zuòdāngjīngxíng shì wéi
三弹指。沙弥尼皆还至师所，坐当经行。是为
bǐ qiū ní chū shì fǎ ruò fàn sī zhě fēi xiánzhě bǐ qiū ní yě
比丘尼出室法。若犯斯者，非贤者比丘尼也。

bǐ qiū ní chū zhì shè hòu yǒu shí shì yī zhě yù dà xiǎo
“比丘尼出至舍后，有十事。一者、欲大小
biàn jí dāngxíng bù dé zì nán chù zài shēnzhōng èr zhě xíng bù
便即当行，不得自难，滀在身中。二者、行不
dé zuǒyòu gù shì jí zì shēn yīn sān zhě zhì qīng cè shàng dāngsān
得左右顾视及自身阴。三者、至圊厕上，当三
tán zhǐ sì zhě dāngxiānwèn shā mí ní cǐ wú rén yé shā
弹指。四者、当先问沙弥尼：‘此无人耶？’沙
mí ní yán wú yě nǎi dāngqián ruòyǒurén bù dé pò cù rén
弥尼言：‘无也。’乃当前。若有人，不得迫促人
yě wǔ zhě yǐ zhì cè shàng dāngsān tán zhǐ biàn qì fù sān
也。五者、已至厕上，当三弹指；便讫，复三
tán zhǐ nǎi xià liù zhě bù dé dà yàn qī zhě bù dé dī tóu shú
弹指乃下。六者、不得大咽。七者、不得低头熟
zì shì yīn bā zhě bù dé nòng cè shàng jué tǔ jiǔ zhě bù dé
自视阴。八者、不得弄厕上掘土。九者、不得
chí zǎoshuǐjiāo bì shí zhě yǐ zǎoshǒuwèizào bù dé chí wù ruò
持澡水浇壁。十者、已澡手未燥，不得持物。若
fàn sī zhě shì wéi fēi fǎ
犯斯者，是为非法。

bǐ qiū ní ruò xiǎobiàn huándāngzǎoshǒu shù kǒu lǐ jīng
“比丘尼若小便，还当澡手漱口，礼经
xiàngshēn zì chàn huǐ jí zì lǐ chuáng nǎi dānghuánzuò jīngxíng rú
像深自忏悔及自礼床，乃当还坐经行，如
fǎ sī xúnyào yì zì jǐ xíng zhī ruò fàn sī zhě fēi xiánzhě bǐ qiū
法思寻要义，自己行之。若犯斯者，非贤者比丘
ní yě
尼也。

bǐ qiū ní chū shì yǒusān shì yīng dé chū hé děngwéisān
“比丘尼出室，有三事应得出。何等为三？

yī zhě yì shī shòu jīng èr zhě ruò rén yù qiú[98] jiàn zhě bèi shī
一者、诣师受经。二者、若人欲求[98]见者，被师
jiào jí dāng chū lǐ shī xú yǔ xiāng jiàn bù dé lí shī suǒ èr zhàng
教，即当出礼师，徐与相见，不得离师所二丈。
sān zhě rì zhōng shí qì dāng qǐ lǐ shī sān shì yīng chū ruò fàn
三者、日中食讫，当起礼师。三事应出。若犯
sī zhě fēi xián zhě bǐ qiū ní yě
斯者，非贤者比丘尼也。

bǐ qiū ní chū shì hù yǒu sān shì fǎ hé děng wéi sān yī
“比丘尼出室户，有三事法。何等为三？一
zhě chū hù dāng dī tóu zhí chū bù dé jǔ tóu sì xiàng gù wàng èr
者、出户当低头直出，不得举头四向顾望。二
zhě dāng mò shēng ér xíng bù dé zì zòng dà ké tuò sān zhě dāng
者、当默声而行，不得自纵大咳唾。三者、当
xú chū hù dāng zì cán kuì shòu nǚ rén shēn è lù bú jìng yù tài
徐出户，当自惭愧受女人身，恶露不净，欲态
yuàn chóu wéi zhī huàn yàn kǔ[99] rú shì nǚ rén shèn nán ruò fàn sī zhě
怨雠为之患厌苦[99]，如是女人甚难。若犯斯者，
fēi xián zhě bǐ qiū ní yě
非贤者比丘尼也。

yǐ shuō chū rù fáng shì sān shí jiǔ shì rú chū cóng yuè zhì yuè
“已说出入房室三十九事。如初从月至月，
shòu chí jiè fǎ wú lìng yǒu shī mò rán ér chí zhī cì shuō fèng zhī
受持戒法，无令有失，默然而持之。次说奉之，
lìng rén jí dé dào
令人疾得道。”

xián zhě ē nán chā shǒu cháng guì qián bó fó yán fó suǒ shuō
贤者阿难叉手长跪，前白佛言：“佛所说
bǐ qiū ní fǎ lǜ yì zì bèi zú mò bù dé dù zhě kǒng fó bō niè
比丘尼法律亦自备足，莫不得度者。恐佛般泥
huán hòu dāng fù yǒu nǚ rén shā mén zhě biàn kě bǐ qiū ní zuò shī fǒu
洹后，当复有女人沙门者，便可比丘尼作师不
yě
也？”

fó yù ē nán ruò zhǎng lǎo bǐ qiū ní jiè fǎ jù zú kě ěr
佛语阿难：“若长老比丘尼戒法具足可尔。

[98] 麗本：來；永樂北藏本及龍藏本：求
[99] 麗本：苦；永樂北藏本及龍藏本：若；校勘：苦

suī ěr dāngyóu bǐ qiū sēng ruòzhòng kě dé ěr yī bǐ qiū bù
虽尔，当由比丘僧，若众可，得耳；一比丘不
kěn bù dé zuòshāmén yě
肯，不得作沙门也。”

ē nán fù wèn fó yán ěr wèi gù wèi gù dāng dé bǐ qiū
阿难复问佛言：“尔，为故为故，当得比丘
sēng yǐ chéng nǚ shāmén hū
僧以成女沙门乎？”

fó yán ěr ē nán suǒ yǐ zhě hé nǚ rén duō yù tài
佛言：“尔！阿难，所以者何？女人多欲态，
dàn yù huò sè yì xù dì zǐ yì bú yù xuéwèn dàn zhī xū yú zhī
但欲惑色，益畜弟子，亦不欲学问，但知须臾之
shì shì gù dāng xū bǐ qiū sēng ěr
事，是故当须比丘僧耳。”

ē nán fù wèn fó yán biàndāng lìng bǐ qiū zuò shī yé
阿难复问佛言：“便当令比丘作师耶？”

fó yán fú yě dāng lìng dà bǐ qiū ní zuò shī ruò wú bǐ
佛言：“不也，当令大比丘尼作师。若无比
qiū ní zhě bǐ qiū sēng kě
丘尼者，比丘僧可。”

ē nán fù wèn fó yán yuàn fó shuō nǚ shāmén jǐ suì yīngshòu
阿难复问佛言：“愿佛说女沙门几岁应受
dà jiè jǐ suì yīng zuò shā mí ní shī jǐ suì yīng zuò shā mí ní hé
大戒？几岁应作沙弥尼师？几岁应作沙弥尼和
shàng[100] jǐ suì zuòxiǎo ē qí lí jǐ suì yīng zuò dà ē qí lí
尚[100]？几岁作小阿祇梨？几岁应作大阿祇梨？
jǐ suì yīng zuò hé shàng[101] yě jǐ suì yīng jiù tán yuè qǐng shí suǒ zhǐ
几岁应作和尚[101]也？几岁应就檀越请食？所止
chù suǒ wéi kě zài tǎ sì zhōng fǒu yě
处所，为可在塔寺中不也？”

fó gào ē nán rǔ suǒwèn dà shēn duō suǒguò dù dì tīng
佛告阿难：“汝所问大深，多所过度。谛听，
dì tīng wǒ dāng jù wèishuō zhī
谛听！我当具为说[102]之。”

[100] 麗本：上；永樂北藏本及龍藏本：尚
[101] 麗本：上；永樂北藏本及龍藏本：尚
[102] 麗本：若說；永樂北藏本及龍藏本：說

ē nányán dāng dì shòu sī
阿难言：“当谛受思。”

shì shí ē nán jí zhū zhǎng lǎo bǐ qiū ní dà ài dào qiú tán
是时，阿难及诸长老比丘尼、大爱道裘昙

mí zhì xìng bǐ qiū ní jiē yī xīn chāshǒu ér tīng
弥、志姓[103]比丘尼，皆一心叉手而听。

fó gào ē nán yǐ shòu nǚ rén zuò shāmén yuán shì hòu shì yì
佛告阿难：“已受女人作沙门，缘是后世亦

dāngyǒu nǚ rén zuò shāmén jīn wèi rǔ shuō shā mí ní fǎ jiào shòu dāng
当有女人作沙门。今为汝说沙弥尼法，教授当

lái jí xīn fā yì zhě yù zuò shāmén niàn yù dù jǐ yuǎn lí zuì
来及新发意者。欲作沙门，念欲度己，远离罪

mén dāng dé zhòng bǐ qiū sēng wǔ shí rén bǐ qiū ní sān shí rén ruò
门，当得众比丘僧五十人、比丘尼三十人。若

wú bǐ qiū ní zhě bù mǎn qí shù cóng shī suǒ qǐng bǐ qiū zhòng jiē
无比丘尼者，不满其数。从师所请，比丘众皆

huì zuò qí nǚ rén jiē zuò lǐ bì jìng chāshǒu què zhù shī hū nǚ rén
会坐，其女人皆作礼毕竟，叉手却住。师呼女人

tì tóu jìng shòu jiā shā jí lǚ xié qì jí shòu shí jiè wéi shā mí ní
剃头竟，授袈裟及履鞋[104]讫，即授十戒为沙弥尼。

jiē lǐ zhòng sēng dāngyán bù yí zhòng biàn fù qí shī
皆礼众僧，当言：‘不宜[105]众。’便付[106]其师，

niánmǎn qī shí yīng jù zú
年满七十应具足。

bǐ qiū ní shòu sān bō jù zú jiè wǔ nián yīng zuò shā mí ní
“比丘尼受三般具足戒五年，应作沙弥尼

ē qí lí
阿祇梨。

bǐ qiū ní shòu sān bō jù zú jiè shí nián yīng zuò shā mí ní
“比丘尼受三般具足戒十年，应作沙弥尼

hé shàng
和尚[107]。

---

103 麗本：性；永樂北藏本及龍藏本：姓
104 麗本：鞔；永樂北藏本及龍藏本：鞋
105 麗本：直；永樂北藏本及龍藏本：宜
106 麗本：付便；永樂北藏本及龍藏本：便付
107 麗本：上；永樂北藏本及龍藏本：尚

bǐ qiū ní shòu sān bō jù zú jiè shí nián yīng jù zú jiè zuò
“比丘尼受三般具足戒十年，应具足戒作
wēi yí ē qí lí
威仪阿祇梨。

bǐ qiū ní shòu sān bō jù zú jiè shí wǔ nián yīng jù zú jiè
“比丘尼受三般具足戒十五年，应具足戒
zuò dà ē qí lí
作大阿祇梨。

bǐ qiū ní shòu sān bō jù zú jiè èr shí nián yīng jù zú
“比丘尼受三般具足戒[108]二十年，应具足
jiè zuò hé shàng
戒作和尚[109]。”

fó yán bǐ qiū ní zhèng shǐ niánguò qī shí yǒu ruò gān shì bù
佛言：“比丘尼正使年过七十，有若干事不
dé shòu jù zú jiè hé děng wéi ruò gān shì bù yīng jù zú jiè qíng yù
得受具足戒。何等为若干事不应具足戒？情欲
wèi duàn bù yīng dé jù zú jiè xǐ chēn huì bù yīng shòu jù zú jiè
未断，不应得具足戒。喜瞋恚，不应受具足戒。
xǐ xíng lái bù yīng shòu jù zú jiè xǐ měi jiǔ shí bù yīng shòu jù zú
喜行来，不应受具足戒。喜美酒食，不应受具足
jiè xǐ gòng gāo hóng shēng dà hū bù yīng shòu jù zú jiè néng zì
戒。喜贡高洪声大呼，不应受具足戒。能自
shèn rú fǎ lǜ zhě jí dé nán zǐ shēn zhuǎn dāng zuò fó
慎如法律者，疾得男子身，转当作佛。”

ē nán fù wèn yán rú shì chéng wéi nán yǐ
阿难复问言：“如是诚为难矣。”

fó yán bù nán yě dàn nǚ rén zì zuò guà ài ěr
佛言：“不难也，但女人自作罣碍耳。”

ē nán fù wèn fó yán rú shì dà ài dào qiú tán mí zhì xìng
阿难复问佛言：“如是大爱道裘昙弥、志姓
bǐ qiū ní wéi yīng zài shān zhōng shù xià ruò shí kū zhōng zhǐ fǒu
[110]比丘尼，为应在山中、树下，若石窟中止不
yě yīng zài qiū zé zhǒng jiān rén zhōng sī sì zhǐ fǒu hū yīng shòu
也？应在丘泽、冢间、人中私寺止不乎？应受

[108] 麗本：足戒；永樂北藏本及龍藏本：足；校勘：足戒
[109] 麗本：上；永樂北藏本及龍藏本：尚
[110] 麗本：性；永樂北藏本及龍藏本：姓

tán yuè qǐng guī shí fǒu yīng liáo jiù láo yī qiè rén bìng fǒu yuàn fó yī
檀越请归食不？应疗救劳一切人病不？愿佛一
yī jiě shuō qí dà yào shǐ lì shēng sǐ zhī běn lìng hòu shì dāng lái
一解说其大要，使立生死之本，令后世当来，
xī jiē wén zhī chéng lì dà fǎ rú fó zài shí mò bù dé dù
悉皆闻知，成立大法，如佛在时，莫不得度。”

fó gào ē nán yì yǒu èr yīn yuán dì tīng dì tīng wǒ
佛告阿难：“亦有二因缘。谛听，谛听！我
dāng jù wèi rǔ shuō zhī shàn chí nà zhuó xīn zhōng ruò bǐ qiū ní
当具为汝说之，善持，内著心中。若比丘尼
yǐ lái zài wǒ fǎ zhōng yīn bù néng zì huán ruò jū shānzhōng shù
猗[111]来在我法中，因不能自还，若居山中树
xià shù jí kū sǐ ruò jū shí kū zhōng jǔ shí jiāohàn shù mù
下，树即枯死。若居石窟中，举石燋焊[112]、树木
kū zào qín shòu jī è shuǐquán jié jìn zhòng mó luàn yǐ ruò jū
枯燥、禽兽饥饿、水泉竭尽，众魔乱矣。若居
qiū zé cǎo mù yuánguǒ xī bì bù shēng ruò jū zhǒngzhōng sǐ rén
丘泽，草木园果悉闭不生。若居冢中，死人
gēngxiāng kè jiào tiān dì wéidòng ruò jū rénzhōng guó tǔ bù ān
更相刻校，天地为动。若居人中，国土不安，
zéi kòuhéngchū bīng bù xī jiǎ rén mín hū jiē jiē yǒu jī sè ruò
贼寇横出，兵不息甲，人民呼嗟，皆有饥色。若
jū sī sì shǐ zhū shāmén mí huò yú sè tānzhuó cái bǎo yǐn jiǔ dàn
居私寺，使诸沙门迷惑于色，贪著财宝，饮酒啖
ròu shēn yī zēng cǎi yù lìng shēnhǎo qǐ xíng yǎ bù wáng shī jīng
肉，身衣缯彩，欲令身好，绮行雅步，亡失经
dào zhuǎnxiāng fěi bàng gèngxiāngchóunǎo ruò shòu tán yuè qǐng shí
道，转相诽谤，更相愁恼。若受檀越请食，
tán yuè bù dé fú dé biànduō jí bìng qián cái xiāosàn ruò láo rén
檀越不得福德，便多疾病，钱财消散。若劳人
bìng guǐ shéngèngxīng zāi huò rì zēng hé yǐ gù yòng shì liǎng zuì
病，鬼神更兴，灾祸日增。何以故？用是两罪
xiāngxiàng gù jí zhě dāng hé cóng dé yù yě shì gù qiú tán mí zhì
相向故，疾者当何从得愈也？是故裘昙弥、志

111 麗本：倚；永樂北藏本及龍藏本：猗
112 麗本：旱；永樂北藏本及龍藏本：焊

xìng bǐ qiū ní děng rù wǒ fǎ zhōng què wǔ bǎi suì shòu rú shì
姓[113]比丘尼等入我法中，却五百岁寿。如是，

ē nán nǚ rén guòhuànxiàn zài rú shì rǔ dì fèng chí
阿难，女人过患现在[114]如是，汝谛奉持。”

ē nán fù gèngcháng guì chāshǒu bó fó yán shèn kě guài zhī
阿难复更长跪叉手白佛言：“甚可怪之

guài zāi hé yǐ gù bǐ qiū ní zuì nǎi rú shì hū
怪哉！何以故？比丘尼罪乃如是乎？”

fó yù ē nán cǐ shì wǒ xiǎoshuō ěr nǚ rén fán yǒu bā wàn
佛语阿难：“此是我小说耳。女人凡有八万

sì qiān nì tài mí huòqīngjìng dào shì shǐ duò ní lí zhōng dòngyǒu
四千匿态，迷惑清净道士，使堕泥犁中，动有

jié shù bù néng zì miǎn rán wài tài yǒu bā shí sì luànqīngjìng dào
劫数不能自勉[115]。然外态有八十四，乱清净道

shì mí kuì huò yù wáng shī jīng dào fú wéi nǚ rén suǒhuòzhě jiē
士，迷愦惑欲，亡失经道。夫为女人所惑者，皆

shì ní lí bì lì qín shòu dì yù yě
是泥犁、薜荔、禽兽、地狱也。”

ěr shí ē nánwén fó shuō shì yǔ dà jīngguàikǒng bù bù
尔时，阿难闻佛说是语，大惊怪恐怖，不

zhī shì hé yán dī tóu bú lè lèi xià rú yǔ bù néng fù zì dòng
知是何言。低头不乐，泪下如雨，不能复自动

yáo
摇。

fó gào ē nán mòkǒng bù yě wǒ dāng jù wèi ruò shuō zhī
佛告阿难：“莫恐怖也。我当具为若说之，

shǐ rǔ kāi jiě dé zhì niè huán
使汝开解，得至泥洹。”

fó gào ē nán ruò bǐ qiū ní jū shānzhōngshù xià shù wéi kū
佛告阿难：“若比丘尼居山中树下，树为枯

sǐ zhě yòng nǚ rén duō zī tài yīngmíng xì shì dānchún chì kǒu
死者，用女人多姿[116]态，婴婧细视，丹唇赤口，

zuò shù xià yì bú niàndào dànniànshēnhǎo yù huò tā rén huàirén
坐树下亦不念道，但念身好，欲惑他人，坏人

113 麗本：性；永樂北藏本及龍藏本：姓
114 麗本：患；永樂北藏本及龍藏本：患現在
115 麗本：免；永樂北藏本及龍藏本：勉
116 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿

shàn xīn lìng qí diānkuáng wáng shī dào dé yòng shì gù shù sǐ
善心，令其颠狂，亡失道德。用是故，树死

bù shēng bǐ qiū ní ruò jū shān kū zhōng jǔ shānjiāohàn shù mù
不生。比丘尼若居山窟中，举山燋焊[117]、树木

kū zào qínshòu jī è shuǐquán jié jìn zhě yòng nǚ rén duō yù tài
枯燥、禽兽饥饿、水泉竭尽者，用女人多欲态，

yú huò zì chī bú niàn sī dào dànniàn yín yù zhī shì xīn bú zì ān
愚惑自痴，不念思道，但念淫欲之事，心不自安，

jiē tàn tì qì jù yú niàndào wàishuō jīng zhōng zhī yì nèi yǒuqíng
嗟叹涕泣剧于念道，外说经中之[118]义，内有情

yù zhī xīn yǒu rén jiē tàn zhě shì yú zhě suǒ jiàn yě fú zhì zhě shēn
欲之心。有人嗟叹者，是愚者所见也。夫智者深

zhī cǐ nǚ rén bú niàn dà dào yě dànniàn tā nán zǐ ěr shì gù zhì yú
知此女人不念大道也，但念他男子耳，是故致于

jiāohàn shuǐquán jié jìn bù shēng bǐ qiū ní ruò jū zé zhōng zé
燋焊[119]、水泉竭尽不生。比丘尼若居泽中，泽

zhōng qín shòugèngxiāngdàn shí jīng jí bǎi cǎo xī kū bù shēng hé yǐ
中禽兽更相噉食，荆棘百草悉枯不生。何以

gù yòng nǚ rén duō zī tài zhuānxíngyāohuò sī niàn wò qǐ zhī
故？用女人多姿[120]态，专行妖惑，思念卧起之

yuánběn mò qí xīn yì qǐ yǒng bú jiàndào wáng shī běn yè cóng
原本末，其心意起，永不见道，亡失本业，从

yù zhì jié dú yì yī qǐ mù wú suǒ jiàn zhū mó xī zuò jiē wèi
欲致结。毒意一起，目无所见，诸魔悉作，皆为

zhèndòng yòng shì zhī gù bìng lìng jīng jí cǎo mù kū sǐ bù shēng
震动。用是之故，并令荆棘草木枯死不生。

bǐ qiū ní ruò jū zhǒngjiān zhǒngzhōng sǐ rén xī zuò péng chī qiū
比丘尼若居冢间，冢中死人悉坐，搒[121]笞丘

mù sōng bǎi jiē biàn kū sǐ hé yǐ gù yòng nǚ rén duō zī tài
墓松柏，皆便枯死。何以故？用女人多姿[122]态，

qíng bú niàndào dànniàn sè yù yín yì zhī xīn yín tài yī qǐ
情[123]不念道，但念色欲。淫妖之心，淫态一起，

---

117 麗本：旱；永樂北藏本及龍藏本：焊
118 麗本：中；永樂北藏本及龍藏本：中之
119 麗本：乾旱；永樂北藏本及龍藏本：于燋焊
120 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿
121 麗本：榜；永樂北藏本及龍藏本：搒
122 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿
123 麗本：靜；永樂北藏本及龍藏本：情

tiān dì xī dòng guǐ shén bǎi shòu xī wéi kǒng jù yòng shì gù qiū mù
天地悉动，鬼神百兽悉为恐惧。用是故，丘墓
sōng bǎi sǐ ér[124] bù shēng bǐ qiū ní ruò jū rén jiān guózhōng bù ān
松柏死而不生。比丘尼若居人间，国中不安，
huáng chóng shuò chū zéi kòu shuò qǐ bīng jiǎ bù xī rén mín hū
蝗[125]虫数出，贼寇数起，兵甲不息，人民呼
jiē jiē yǒu jī sè hé yǐ gù yòng nǚ rén duō zī[126] tài tān zhuó
嗟，皆有饥色。何以故？用女人多姿态，贪著
sè yù yín yì zhī gòu yù lìng rén jìng dōu bú niàn dào dàn niàn nán zǐ
色欲淫姝之垢，欲令人敬，都不念道，但念男子
xiàng hǎo bù hǎo mǒu nán zǐ jiàn mǒu nán zǐ bú jiàn zhòu zé tán xiào
相好不好、某男子健某男子不健。昼则谈笑，
mù zé sī wéi[127] wò qǐ zhī shì yòng shì gù lìng rén mín qióng kùn bù ān
暮则思惟卧起之事。用是故，令人民穷困不安
wěn bǐ qiū ní ruò jū sī sì shǐ zhū shā mén mí huò yú sè tān zhuó
隐。比丘尼若居私寺，使诸沙门迷惑于色，贪著
cái bǎo yǐn jiǔ dàn ròu shēn yī zēng cǎi yù lìng shēn hǎo qǐ xíng
财宝，饮酒噉肉，身衣缯彩，欲令身好，绮行
yǎ bù wáng shī jīng dào zhuǎn xiāng fěi bàng gèng xiāng chóu nǎo
雅步，亡失经道，转相诽谤，更相愁恼。
hé yǐ gù yòng nǚ rén duō zī[128] tài yì bù dú jīng xíng dào dàn zuò
何以故？用女人多姿态，亦不读经行道，但作
xì ruǎn yīn shēng mí huò zhàng fū shǐ lìng xīn dòng wèi dé dào zhě
细软音声，迷惑丈夫，使令心动，未得道者
qí xīn luàn yǐ gèng xiāng zhān shì dǔ qí è lù jù yú dòng shì
其心乱矣，更相占视，睹其恶露，剧于洞视，
xī jiàn suǒ yǒu qí xīn huān xǐ jì lì yī shí jí duò shēng sǐ
悉见所有，其心欢喜，计利一时，即堕生死，
shí wǔ jié zhōng dāng zuò huáng mén yòng shì shǐ bǐ qiū xiāng zēng ěr
十五劫中，当作黄门，用是使比丘相憎耳。
bǐ qiū ní ruò shòu tán yuè qǐng shí tán yuè bù dé qí fú qián cái rì jìn
比丘尼若受檀越请食，檀越不得其福，钱财日尽，

---

124 麗本：死；永樂北藏本及龍藏本：死而
125 麗本：蟥；永樂北藏本及龍藏本：蝗
126 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿
127 麗本：思；永樂北藏本及龍藏本：思惟
128 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿

yòuduō jí bìng hé yǐ gù yòng shì nǚ rén duō zī tài yì bù rú
又多疾病。何以故？用是女人多姿[129]态，亦不如

fǎ shí dànzuò zī zé yù lìng rén guān yì bù yǐ shí wéi wèi
法食，但作姿[130]则，欲令人观。亦不以食为味，

dànxiàng tā rén nán zǐ zhōng xù bù zhōng xù yě rú shì tányuè yù zuò
但相他人男子中婿不中婿也。如是檀越欲作

fú shī gèng hé dà zuì suǒ yǐ zhě hé yòng cǐ bǐ qiū ní xīn yì
福施，更合大罪。所以者何？用此比丘尼心意，

yì bú yòng fǎ lái shí ér dàn chí yín yì yì lái shí ěr yòng shì gù
亦不用法来食，而但持淫姝意来食耳。用是故，

shǐ tányuè bù dé ān wěn yě bǐ qiū ní ruò xíng láo jí bìngzhě bú yù
使檀越不得安隐也。比丘尼若行劳疾，病者不愈，

guǐ shéngèngxīng zāi huò rì zēng hé yǐ gù yòng nǚ rén duō zī
鬼神更兴，灾祸日增。何以故？用女人多姿[131]

tài bù néng zì duān xīn yānnéngduān tā rén xīn shàng bù néng zì
态，不能自端心，焉能端他人心？尚不能自

dù yānnéng dù rén shēn zì zài zuì zhōng yānnéngtuō tā rén zuì yě
度，焉能度人身？自在罪中，焉能脱他人罪也。

hé yǐ gù yòngduō yù yǒu suǒ xī wàng gù yòng shì gù bù néng yù
何以故？用多欲有所希望故。用是故，不能愈

rén jí lìng guǐ shénluàn yě
人疾[132]，令鬼神乱也[133]。”

fó gào ē nán wǒ fǎ zhōng jīn yǒu bǐ qiū ní jí quèshòu wǔ
佛告阿难：“我法中今有比丘尼，即却寿五

bǎi suì wǒ bō niè huánhòu dāng fù yǒusānqiān bǐ qiū ní yǒuqiān
百岁。我般泥洹后，当复有三千比丘尼、有千

bā bǎi bǐ qiū fèng chí shì fǎ lǜ jiē dé ē luó hàn mò shì shí dāng
八百比丘，奉持是法律，皆得阿罗汉。末世时当

yǒu bā wàn bǐ qiū ní yǒu qī bǎi liù shí bǐ qiū ní fèng shì fǎ lǜ jīng
有八万比丘尼，有七百六十比丘尼奉是法律经，

jiē dé ē luó hàn qí yú zhěquèhòu bǎi sān shí jié dàng fù fèng shì
皆得阿罗汉。其余者却后百三十劫，当复奉是

---

129 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿
130 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿
131 麗本：恣；永樂北藏本及龍藏本：姿
132 麗本：病；永樂北藏本及龍藏本：疾
133 麗本：亂；永樂北藏本及龍藏本：亂也

fǎ lǜ dàng fù dé ē luó hàn
法律，当复得阿罗汉。”

ěr shí ē nánwèn fó yán bǐ qiū ní dāngyún hé xíng dé dào
尔时，阿难问佛言：“比丘尼当云何行得道

yě dāngyòng hé fǎ xíng zhī hū
也？当用何法行之乎？”

fó yù ē nán fú tiān xià yù yín gòu dà zhòng ruò néngduàn
佛语阿难：“夫天下欲淫垢大重，若能断

shì tài zhě biàn kě dé dào nǚ rén shēn pì rú zhū bǎo qí xiàng dà
是态者，便可得道。女人身譬如珠宝，其像大

hǎo bù kě jiǔ lì mí luàndào dé wáng shī rén shēn hé yǐ gù yòng
好不可久立，迷乱道德亡失人身。何以故？用

zhū bǎohǎo gù dāng rù shēn hǎi zhōng qiú zhī bù zhǐ shāshēn bù jiǔ
珠宝好故，当入深海中求之不止，杀身不久。

nǚ rén qiú dào dànzuò wài bā shí sì tài huán zì chánshēn yǒuduò
女人求道，但坐外八十四态，还自缠身。有堕

bā shí sì tài zhě rú rù dà shēn hǎi bì mò qí shēn yǒunéngchú
八十四态者，如入大深海，必没其身。有能除

cǐ bā shí sì tài zhě jí shì ē luó hàn yě
此八十四态者，即是阿罗汉也。”

ē nán fù chāshǒucháng guì qián bó fó yán hé děngwéi bā shí
阿难复叉手长跪前白佛言：“何等为八十

sì tài lìng rén bù dé dào yě yuàn fó jiā wēishén jiě shuō wēi dé
四态，令人不得道也？愿佛加威神解说，威德

xiàn jìng shǐ zhòng rén kāi jiě xìn yào qí yì zhōng rì xí wén lìng
现敬，使众人开解，信乐其义，终日习闻，令

tuō zuì huàn shǐ dé zhèngzhēn jí jiē huān xǐ jí hòudāng lái jiē
脱罪患，使得正真，即皆欢喜，及后当来皆

shǐ kāi jiě
使开解。”

fó yán ē nán dì tīng shàn sī niàn zhī nà zhuó xīn zhōng
佛言：“阿难，谛听，善思念之！内著心中，

wǒ dāng jù wèi ruò shuō zhī rú shì ē nán dì shòufèng chí zhī
我当具为若说之。如是，阿难，谛受奉持之。

wèi dāng lái guò qù jīn xiàn zài bǐ qiū ní bù shuō qí yào shǐ fèng
为当来、过去、今现在比丘尼布说其要，使奉

chí zhī xíng rú shì fǎ zhě jí lìng rén dé dào
持之。行如是法者，疾令人得道。”

fó yán nǚ rén bā shí sì tài zhě mí huò yú rén shǐ bù dé
佛言：“女人八十四态者，迷惑于人，使不得
dào hé děng wéi bā shí sì tài nǚ rén xǐ mó méi mù zì zhuāng shì
道。何等为八十四态？女人喜摩眉目自庄，是
wéi yī tài nǚ rén xǐ shū tóu tì lüè shì wéi èr tài nǚ rén xǐ
为一态。女人喜梳头剃掠[134]，是为二态。女人喜
fù zhī fěn mí huò zhàng fū shì wéi sān tài nǚ rén xǐ yīng míng xì
付[135]脂粉迷惑丈夫，是为三态。女人喜婴嫫细
shì shì wéi sì tài nǚ rén xǐ dān chún chì kǒu shì wéi wǔ tài nǚ
视，是为四态。女人喜丹唇赤口，是为五态。女
rén xǐ ěr zhōng zhuó zhū jī shì wéi liù tài nǚ rén jǐng xià xǐ zhuó yīng
人喜耳中著珠玑，是为六态。女人颈下喜著瓔
luò jīn zhū shì wéi qī tài nǚ rén xǐ zhuó zhū bǎo zēng cǎi zhī yī shì
珞金珠，是为七态。女人喜著珠宝缯彩之衣，是
wéi bā tài nǚ rén xǐ zhuó xì lǚ shì jiǔ tài nǚ rén xǐ diào liǎng
为八态。女人喜著系[136]履，是九态。女人喜掉两
bì xíng shì shí tài nǚ rén xǐ xié shì shì shí yī tài nǚ rén xǐ
臂行，是十态。女人喜邪视，是十一态。女人喜
dào shì shì shí èr tài nǚ rén yù shì nán zǐ jiàn zhī fù què suō
盗视，是十二态。女人欲视男子，见之复却缩，
shì shí sān tài nǚ rén jiàn nán zǐ qù fù zài hòu shì zhī shì shí sì
是十三态。女人见男子去，复在后视之，是十四
tài nǚ rén yù jiàn nán zǐ jiàn zhī fù dī tóu bù yǔ shì shí wǔ tài
态。女人欲见男子，见之复低头不语，是十五态。
nǚ rén xíng xǐ yáo tóu yáo shēn shì shí liù tài nǚ rén zuò xǐ yáo
女人行，喜摇头摇身，是十六态。女人坐，喜摇
tóu yáo shēn shì shí qī tài nǚ rén zuò dī tóu mó shǒu zhǎo shì
头摇身，是十七态。女人坐，低头摩手爪[137]，是
shí bā tài nǚ rén zuò xǐ hán xiào yǔ shì shí jiǔ tài nǚ rén xǐ
十八态。女人坐，喜含笑语，是十九态。女人喜
xì ruǎn shēng yǔ shì èr shí tài nǚ rén xǐ mén liǎng méi shì èr shí
细软声语，是二十态。女人喜扪两眉，是二十
yī tài nǚ rén zuò xǐ dà shēng hē gǒu shì èr shí èr tài nǚ rén
一态。女人坐，喜大声呵狗，是二十二态。女人

134 麗本：臁；永樂北藏本及龍藏本：掠
135 麗本：傅；永樂北藏本及龍藏本：付
136 麗本：糸；永樂北藏本及龍藏本：系
137 麗本：爪；永樂北藏本及龍藏本：抓；校勘：爪

shè jiàn nán zǐ lái wài dà chēn huì nèi zì xǐ huān shì èr shí sān
设见男子来，外大瞋恚，内自喜欢，是二十三

tài nǚ rén gònggāo zì kě zēng dù tā rén shì èr shí sì tài nǚ
态。女人贡高自可，憎妒他人，是二十四态。女

rén yù dé fū xù shì jiàn yáng[138] chēn nù shì èr shí wǔ tài nǚ rén
人欲得夫婿，适见佯瞋怒，是二十五态。女人

jiàn fū xù yáng[139] chēn huì zhī shè qù fù chóu yōu xīn huǐ shì èr
见夫婿，佯瞋恚之，设去复愁忧心悔，是二

shí liù tài nǚ rén jiàn nán zǐ lái gòng yǔ yáng[140] chēn nù mà lì
十六态。女人见男子来共语，佯瞋怒骂詈，

nèi xīn huān xǐ shì èr shí qī tài nǚ rén shè jiàn nán zǐ qù kǒu fěi
内心欢喜，是二十七态。女人设见男子去，口诽

bàng zhī qí xīn shèn āi shì èr shí bā tài nǚ rén qīng kǒu xǐ mà
谤之，其心甚哀，是二十八态。女人轻口喜骂

lì jí kuài suì fēi shì èr shí jiǔ tài nǚ rén xǐ zhuānquán zònghéng
詈疾快遂非，是二十九态。女人喜专权[141]纵横，

fēi tā zì shì wéi sān shí tài nǚ rén màn yì gū ruò yǐ lì shèng rén
非他自是，为三十态。女人慢易孤弱以力胜人，

shì sān shí yī tài nǚ rén wēi shì huánqíng yǔ yù dé shèng shì sān
是三十一态。女人威势还情[142]语欲得胜，是三

shí èr tài nǚ rén jiè bú niànhuán dài bú niàncháng shì sān shí sān
十二态。女人借不念还，贷不念偿，是三十三

tài nǚ rén xǐ qū rén zì zhí wù rén zì shàn shì sān shí sì tài
态。女人喜曲人自直，恶人自善，是三十四态。

nǚ rén nù xǐ wú cháng yú rén zì xián shì sān shí wǔ tài nǚ rén
女人怒喜无常，愚人自贤，是三十五态。女人

yǐ xián zì zhuó è yǔ tā rén shì sān shí liù tài nǚ rén yǐ gōng zì
以贤自著，恶与他人，是三十六态。女人以功自

yǔ zhuān jǐ zì kě míng tā rén gōng shì sān shí qī tài nǚ rén
与，专己自可，名他人功，是三十七态。女人

jǐ láo zì yuàn tā láo huān xǐ shì sān shí bā tài nǚ rén yǐ shí
己劳自怨，他劳欢喜，是三十八态。女人以实

---

138 麗本：陽；永樂北藏本及龍藏本：佯
139 麗本：陽；永樂北藏本及龍藏本：佯
140 麗本：陽；永樂北藏本及龍藏本：佯
141 麗本：歡；永樂北藏本及龍藏本：專權
142 麗本：迫脅；永樂北藏本及龍藏本：還情

wéi xū xǐ shuō rén guò shì sān shí jiǔ tài nǚ rén yǐ fù jiāo rén
为虚，喜说人过，是三十九态。女人以[143]富憍人，

yǐ guì líng rén shì sì shí tài nǚ rén yǐ pín dù fù yǐ jiànshàn
以贵凌[144]人，是四十态。女人以贫妒富，以贱讪

guì shì sì shí yī tài nǚ rén xǐ chán rén zì mèi yǐ dé zì xiǎn
贵，是四十一态。女人喜谗人自媚，以德自显，

shì sì shí èr tài nǚ rén xǐ bài rén chénggōng pò huàidào dé shì
是四十二态。女人喜败人成功，破坏道德，是

sì shí sān tài nǚ rén xǐ sī luàn yāo mí zhèngdào shì sì shí sì
四十三态。女人喜私乱，妖迷正道，是四十四

tài nǚ rén xǐ yīn huái jí dù jī lì bàng bó shì sì shí wǔ tài
态。女人喜阴怀嫉妒，激厉谤勃，是四十五态。

nǚ rén lùn píng fěi yì tuī fù yǔ rén shì sì shí liù tài nǚ rényòu
女人论评诽议，推负与人，是四十六态。女人又

jù shuōbàngzhèngdàoqīngjìng zhī shì yù lìng huàiluàn shì sì shí qī
巨说谤正道清净之士，欲令坏乱，是四十七

tài nǚ rén xǐ chí rén chángduǎn mí luànzhàng fū shì sì shí bā
态。女人喜持人长短，迷乱丈夫，是四十八

tài nǚ rén xǐ yàorén zì shì shī rén wàngbào shì sì shí jiǔ tài
态。女人喜要人自誓，施人望报。是四十九态。

nǚ rén xǐ yǔ rén shī zhuī huǐ zé rén huǐ zī gāo cái shì wǔ shí tài
女人喜与人施，追悔责人，毁訾高才，是五十态。

nǚ rén xǐ zì yuàn sù mà lì chóngchù shì wǔ shí yī tài nǚ rén
女人喜自怨诉，骂詈虫畜，是五十一态。女人

xǐ zuòyāomèi gǔ dàoyànrén shì wǔ shí èr tài nǚ rénzēngrénshèng
喜作妖媚蛊道厌人，是五十二态。女人憎人胜

jǐ yù lìngzǎo sǐ shì wǔ shí sān tài nǚ rén xǐ chí dú yàozhèn
己，欲令早死，是五十三态。女人喜持毒药鴆[145]

ěr zhòngrén xīn bù píngděng shì wǔ shí sì tài nǚ rén xǐ zhuīniàn
饵中人，心不平等，是五十四态。女人喜追念

jiù è cháng zài xīn huái shì wǔ shí wǔ tài nǚ rén xǐ zì yòng
旧恶，常在心怀，是五十五态。女人喜自用，

bú shòu rén jiàn yú chǎnlóng lì zì kě shì wǔ shí liù tài nǚ rén
不受[146]人谏，谀谄懱悢自可，是五十六态。女人

[143] 麗本：喜以；永樂北藏本及龍藏本：以
[144] 麗本：欹；永樂北藏本及龍藏本：凌
[145] 麗本：酖；永樂北藏本及龍藏本：鴆
[146] 麗本：受他；永樂北藏本及龍藏本：受

xǐ shū nèi qīn wài fú nì zhī shì fā lù yú lín luò shì wǔ shí qī tài
喜疏内亲外，伏匿之事发露于邻落，是五十七态。

nǚ rén xǐ zì jiàn fán kē[147] qīngzào bù yóuzhàng fū shì wǔ shí bā tài
女人喜自健烦苛轻躁，不由 丈 夫，是五十八态。

nǚ rén xǐ zì jiāo jīn zhuāchuí wú lǐ zì chēn zì xǐ yù lìng rén
女人喜自憍矜[148]，挝 捶无理，自 瞋 自喜，欲令人

wèi zhī shì wǔ shí jiǔ tài nǚ rén xǐ tān yù zhī xíng wēi shè zì yóu
畏之，是五十九态。女人喜贪欲之行，威设自由，

yù zuòzhèng fǎ wéi lì zhàng fū shì liù shí tài nǚ rén xǐ tān yín
欲作 正 法，违戾 丈 夫，是六十态。女人喜贪淫，

xīn huái jí dù duō yí shǎo xìn yuànzēngjiàn dì shì liù shí yī
心怀嫉妒，多疑少信，怨 憎渐[149]地，是六十一

tài nǚ rén xǐ huì[150] nù dūn jù wú lǐ zì wèi shì fǎ shì liù
态。女人喜恚怒，蹲踞无礼，自谓是法，是六

shí èr tài nǚ rén xǐ chǒuyán è yǔ bú bì qīn shǔ shì liù shí sān
十二态。女人喜 丑 言恶语，不避亲属，是六十三

tài nǚ rén xǐ jiāojiǎn[151] zì zì qīng yì lǎo xiǎo wú yǒushàng xià
态。女人喜憍僸自恣，轻易老小，无有 上 下，

shì liù shí sì tài nǚ rén xǐ zì kě è tài chǒu duì yán yǔ wú cì
是六十四态。女人喜自可，恶态 丑 怼，言语无次，

shì liù shí wǔ tài nǚ rén xǐ hǎo shì měi[152] bú bì jìn fǎ shì liù
是六十五态。女人喜好嗜美，不避禁法，是六

shí liù tài nǚ rén xǐ jìn gù zhàng fū bù dé yǔ rén yán yǔ xì tiáo
十六态。女人喜禁固 丈 夫，不得与人言语戏调，

shì liù shí qī tài nǚ rén xǐ liáo lì zì yòng qīng huǐ zhàng fū yán
是六十七态。女人喜缭戾自 用，轻毁 丈 夫，言

bú xùnshèn shì liù shí bā tài nǚ rén xǐ wēi rén zì ān yǐ wéihuān
不逊慎，是六十八态。女人喜危人自安，以为 欢

xǐ shì liù shí jiǔ tài nǚ rén xǐ zǔ[153] lài bì[154] è huǐ shāngxián
喜，是六十九态。女人喜诅赖弊恶，毁 伤 贤

147 麗本：苛；永樂北藏本及龍藏本：荷；校勘：苛
148 麗本：憍；永樂北藏本及龍藏本：憍矜
149 麗本：澌；永樂北藏本及龍藏本：漸
150 麗本：惟；永樂北藏本及龍藏本：恚
151 麗本：蹬；永樂北藏本及龍藏本：僸
152 麗本：笑；永樂北藏本及龍藏本：美
153 麗本：咀；永樂北藏本及龍藏本：詛
154 麗本：弊；永樂北藏本及龍藏本：憋；校勘：弊

shì chǎn guǐ zī zé huòluàndào dé shì qī shí tài nǚ rén xǐ
士，谄诡姿则，惑乱道德，是七十态。女人喜

guǐ[155] xiá yú chǎn wèi rén bù jué shì qī shí yī tài nǚ rén xǐ tān
鬼黠谀谄，谓人不觉，是七十一态。女人喜贪

dé wù wáng dé biànhuān xǐ wángbiànchóunǎo hū jiē yuàntiān
[156]得恶亡，得便欢喜，亡便愁恼，呼嗟怨天，

yǔ yánzhǒngkǒu shì qī shí èr tài nǚ rén xǐ mà lì fēng yǔ xiàng
语言喠口，是七十二态。女人喜骂詈风雨，向

diàn zhòu zǔ wù shēnghàoshā wú yǒu cí xīn shì qī shí sān tài
电[157]咒咀，恶生好杀，无有慈心，是七十三态。

nǚ rén xǐ jiào rén duò tāi bú yù lìngshēng shì qī shí sì tài nǚ rén
女人喜教人堕胎，不欲令生，是七十四态。女人

xǐ kǒngxué qiè shì xiàngrénzhǎngduǎn yǒuqián cái fǒu shì qī shí
喜孔穴窃视，相人长短、有钱财不？是七十

wǔ tài nǚ rén xǐ tiáo xì bì gù mí wù rén yì shì qī shí liù tài
五态。女人喜调戏必固，迷误人意，是七十六态

七十七[158]元缺。 nǚ rén xǐ zhì rǎozhàng fū lìng yì huí zhuǎn bù néng zì
女人喜擿娆丈夫，令意回转，不能自

huán shì qī shí bā tài nǚ rén xǐ kū tāi pōuxíng shì qí è lù
还，是七十八态。女人喜刳胎剖形，视其恶露，

shì qī shí jiǔ tài nǚ rén xǐ xiàománglóng yīn yǎ jiǎn bì zì
是七十九态。女人喜笑盲聋、喑瘂、蹇躄，自

kuài[159] wù tā rén shì bā shí tài nǚ rén xǐ jiào rén qù fù yù lìng
快恶他人，是八十态。女人喜教人去妇，欲令

qióngkùn shì wéi[160] bā shí yī tài nǚ rén xǐ jiào rén xiāngzhuāchuí
穷困，是为八十一态。女人喜教人相挝捶，

hé huòzhèngshòu shì bā shí èr tài nǚ rén xǐ jiào rén zuò è dòusòng
合祸证受，是八十二态。女人喜教人作恶斗讼，

xiāngyánxiànguān láo yù xì bì shì bā shí sān tài nǚ rén xǐ chàng
相言县官，牢狱系闭，是八十三态。女人喜倡

huòdǎo fēi dà xiàodiānkuáng rén jiànbiàn yù dé yǐ yǐ kuáng bó
祸导非，大笑颠狂，人见便欲得，以猗狂勃，

---

155 麗本：詭；永樂北藏本及龍藏本：鬼

156 麗本：貪者；永樂北藏本及龍藏本：貪

157 麗本：竈；永樂北藏本及龍藏本：電

158 麗本：態；永樂北藏本及龍藏本：態（七十七元缺）

159 麗本：快；永樂北藏本及龍藏本：決；校勘：快

160 麗本：是；永樂北藏本及龍藏本：是為

qiángduó rén wù lìng rén hū jiē yán nǚ rén shèn kě wèi yě shì
强夺人物，令人呼嗟言：‘女人甚可畏也！’是
wéi bā shí sì tài míngdāng zhī zhī nǚ rén néngchú cǐ bā shí sì tài
为八十四态，明当知之。女人能除此八十四态
zhě wú bù dé dù wú bù dé dào wú bù dé fó yě
者，无不得度，无不得道，无不得佛也。”

xiánzhě ē nán bó fó yán rú shì nǚ rén yín yù zī tài wéi
贤者阿难白佛言：“如是女人淫欲姿[161]态，为
kě chúfǒu hū
可除不乎？”

fó yù ē nán cǐ tài zì shì nǚ rén suǒzuò ěr nǚ rénnéng
佛语[162]阿难：“此态自是女人所作耳，女人能
zì mièzhě jí kě dé miè ěr mièzhě shì xiàn shì ē luó hàn yě
自灭者，极可得灭耳。灭者，是现世阿罗汉也。”

ē nán fù bó fó yán tiānshàngtiān xià mò bù mǐn jì qún lí
阿难复白佛言：“天上天下莫不愍济，群黎
zhī lèi jiē dé dù tuō yuàn fó dāng fù jiě shuōmièchú tài yù zhī huàn
之类皆得度脱。愿佛当复解说灭除态欲之患，
shǐ dà ài dàoděng bǐ qiū ní jiē dé kāi jiě
使大爱道等比丘尼皆得开解。”

fó yán shàn zāi ē nán dì tīng wǒ suǒshuō shàn sī niàn
佛言：“善哉！阿难，谛听我所说，善思念
zhī nà zhuó xīn zhōng fèng chí rú fǎ wèibào fó ēn bù rú fǎ
之！内著心中，奉持如法，为报佛恩。不如法
zhě láo nǚ rén ěr dì tīng dì tīng
者，劳女人耳。谛听，谛听！”

ē nán jí zhūzhǎnglǎo bǐ qiū ní jiē tóngshēngyán nuò shòu
阿难及诸长老比丘尼皆同声言：“诺！”受
ēn huān xǐ chāshǒu ér tīng
恩[163]欢喜，叉手而听。

佛说大爱道比丘尼经卷下[164]

[161] 麗本：欲；永樂北藏本及龍藏本：欲姿
[162] 麗本：告；永樂北藏本及龍藏本：語
[163] 麗本：思；永樂北藏本及龍藏本：恩
[164] 麗本：大愛道比丘尼經卷下；永樂北藏本及龍藏本：佛說大愛道比丘尼經卷下

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù
南無喝啰怛那. 哆啰夜耶. 佉啰佉啰. 俱住俱
zhù mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō
住. 摩啰摩啰. 虎啰. 吽 . 贺贺. 苏怛拏. 吽 . 泼
mò ná suō pó hē
抹拏. 娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵. 呼嚧呼嚧. 社曳穆契. 莎诃。

pǔ huíxiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mónǎng sà hā là mó hē zán
唵. 娑摩啰. 娑摩啰. 弥摩 曩 . 萨哈啰. 摩诃咱
hā là hòng
哈啰 吽 。

bá yī qiè yè zhànggēnběn dé shēngjìng tǔ tuó luó ní

拔一切业 障 根本得 生 净土陀罗尼

（三遍）

ná mó ē mí duō pó yè duō tuō qié duō yè duō dì yè tuō
南無阿弥多婆夜。哆他伽跢夜。哆地夜他。

ē mí lì dū pó pí ē mí lì duō xī dān pó pí ē mí lì
阿弥唎。都婆毗。阿弥唎哆。悉耽婆毗。阿弥唎

duō pí jiā lán dì ē mí lì duō pí jiā lán duō qié mí nì
哆。毗迦兰帝。阿弥唎哆。毗迦兰哆。伽弥膩。

qié qié nuó zhǐ duō jiā lì suō pó hē
伽伽那。枳多迦隶。娑婆诃。

（不思议神力传云．若欲受持咒法．嚼杨枝．澡豆．漱口．然香．于佛像前胡跪合掌。日夜六时．各诵三七遍。即灭四重．五逆．十恶。谤方等罪．悉得灭除。现世所求皆得。不为恶鬼神所惑乱。若数满二十万遍．即感得菩提牙生。若至三十万遍．即面见阿弥陀佛。拔一切业障根本得生净土神咒云．若有善男子善女人能诵此咒者．阿弥陀佛常住其顶日夜拥护．无令怨家而得其便．现世常得安隐．临命终时．任运往生。）

zàn fó jì

赞佛偈

（一遍）

ē mí tuó fó shēn jīn sè　xiànghǎoguāngmíng wú děng lún

阿弥陀佛身金色　相好光明无等伦

bái háo wǎn zhuǎn wǔ xū mí　gàn mù chéng qīng sì dà hǎi

白毫宛转五须弥　绀目澄清四大海

guāngzhōnghuà fó wú shù yì　huà pú sà zhòng yì wú biān

光中化佛无数亿　化菩萨众亦无边

sì shí bā yuàn dù zhòngshēng　jiǔ pǐn xián lìng dēng bǐ àn

四十八愿度众生　九品咸令登彼岸

ná mó xī fāng jí lè shì jiè dà cí dà bēi ē mí tuó fó

南無西方极乐世界大慈大悲阿弥陀佛

（一称）

ná mó ē mí tuó fó

南無阿弥陀佛（千称或数百称）

ē mí tuó fó

阿弥陀佛（千称或数百称）

ná móguān shì yīn pú sà

南無观世音菩萨（三称三拜）

ná mó dà shì zhì pú sà

南無大势至菩萨（三称三拜）

ná móqīngjìng dà hǎi zhòng pú sà

南無清净大海众菩萨（三称三拜）

cí yúnchànzhǔjìng tǔ wén

慈云忏主净土文

（一遍）

yī xīn guī mìng jí lè shì jiè ē mí tuó fó yuàn yǐ jìng
一心皈命．极乐世界．阿弥陀佛。愿以净
guāngzhào wǒ cí shì shè wǒ wǒ jīn zhèngniàn chēng rú lái míng wèi
光照我．慈誓摄我。我今正念．称如来名．为
pú tí dào qiú shēngjìng tǔ fó xī běn shì ruò yǒuzhòngshēng yù
菩提道．求生净土。佛昔本誓．若有众生．欲
shēng wǒ guó zhì xīn xìn yào nǎi zhì shí niàn ruò bù shēngzhě bù
生我国．至心信乐．乃至十念．若不生者．不
qǔ zhèng jué yǐ cǐ niàn fó yīn yuán dé rù rú lái dà shì hǎi
取正觉。以此念佛因缘．得入如来大誓海
zhōng chéng fó cí lì zhòng zuì xiāomiè shàngēnzēngzhǎng ruò
中．承佛慈力．众罪消灭．善根增长。若
lín mìngzhōng zì zhī shí zhì shēn wú bìng kǔ xīn bù tān liàn yì
临命终．自知时至．身无病苦．心不贪恋．意
bù diāndǎo rú rù chándìng fó jí shèngzhòng shǒu zhí jīn tái lái
不颠倒．如入禅定。佛及圣众．手执金台．来
yíng jiē wǒ yú yī niànqǐng shēng jí lè guó huā kāi jiàn fó jí
迎接我。于一念顷．生极乐国。华开见佛．即
wén fó shèng dùn kāi fó huì guǎng dù zhòngshēng mǎn pú tí yuàn
闻佛乘．顿开佛慧。广渡众生．满菩提愿。
shí fāngsān shì yī qiè fó yī qiè pú sà mó hē sà mó hē bō
十方三世一切佛．一切菩萨摩诃萨．摩诃般
rě bō luó mì
若波罗蜜。

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德　　庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn　　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　　下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě　　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　　悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn　　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　　同生极乐国

sān guī yī
三皈依

（一遍）

zì guī yī fó　dāngyuànzhòngshēng　tǐ jiě dà dào　fā wú
自皈依佛．当愿众生．体解大道．发无
shàng xīn　zì guī yī fǎ　dāngyuànzhòngshēng　shēn rù jīngzàng　zhì
上心。自皈依法．当愿众生．深入经藏．智
huì rú hǎi　zì guī yī sēng　dāng yuàn zhòng shēng　tǒng lǐ dà
慧如海。自皈依僧．当愿众生．统理大
zhòng　yī qiè wú ài　hé nánshèngzhòng
众．一切无碍。和南圣众。

（发愿文．回向偈．当对佛跪念。念毕．起身三礼而退。）

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂